

**Godišnji finansijski izveštaj za
Energoprojekt Entela a.d. za 2018.
godinu**

Beograd, april 2019. godine

U skladu sa članom 2. stav 1. tačka 43. Zakona o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2018 - dalje: Zakon),, **Energoprojekt Entel a.d. iz Beograda, MB: 07470975 objavljuje:**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2018. GODINU ZA FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

S A D R Ž A J

- I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SA IZVEŠTAJEM REVIZORA**
  - 1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ENERGOPROJEKT ENTEL A.D. ZA 2018. GODINU**
(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički izveštaj, Napomene uz finansijske izveštaje)
  - 2. Izvestaj nezavisnog revizora za 2018. godinu u celini**
- II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA**
- III. PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA**
- IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA**
- V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA**
- VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA**
- VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA**

**I 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ENERGOPROJEKT ENTEL A.D.
ZA 2018. Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu,
Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu,
Statistički izveštaj, Napomene uz finansijske izveštaje**

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 18 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 2017	Почетно стање 2017
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		611.698	648.525	701.409
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	21	2.204	2.258	4.267
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	21	2.204	2.258	4.267
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	22	586.520	585.680	582.086
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	22a	488.898	491.937	496.361
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	22a	63.284	57.481	49.463
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	22b		1.924	1.924
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016	22a	34.338	34.338	34.338
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024	23	22.974	60.587	115.056
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	23a	22.974	22.974	22.974
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				
043 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 2017	Почетно стање 2017
1	2	3	4	5	6	7
044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029	23b		37.613	86.585
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033	23b			5.497
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034				
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		574.438	680.217	558.337
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	24	4.678	5.028	630
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049	24			
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	24	4.678	5.028	630
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	25	213.202	254.448	136.179
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052			17	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053	25	36.607		64.896
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	25		192	405
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055				1.777
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	25	149.533	200.869	69.101
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		27.062	53.370	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060	26	174.778	350.868	354.676
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	27	48.720	35.273	39.975
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	27	48.720	35.273	39.975
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	28	10.829	27.441	21.109
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	29	136		
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	30	122.095	7.159	5.768

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 2017	Почетно стање 2017
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		1.186.136	1.328.742	1.259.746
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	40	346.836	216.905	83.094
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	31	813.565	1.056.855	1.063.098
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	31a	173.223	173.223	173.223
300	1. Акцијски капитал	0403	31a	173.223	173.223	173.223
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	31b	22.744	22.744	22.744
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414	31c	333.126	333.044	333.044
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417	31d	284.472	527.844	534.087
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	31d	27.186	221.440	221.926
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	31d	257.286	306.404	312.161
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424	32	61.554	60.926	8.433
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	32	61.173	59.784	6.096
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		53.313	53.313	
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	32	7.860	6.471	6.096
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		381	1.142	2.337
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 2017	Почетно стање 2017
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		381	1.142	2.337
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	38	60.547	61.120	61.243
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		250.470	149.841	126.972
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		762	762	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424,425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		762	762	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	33	62.304	21.432	4.151
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	34	105.989	58.708	30.932
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	34	686	30.512	20.209
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	34			
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	34	16.992	9.335	1.516
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456	34	72.077	18.861	7.170
436	6. Добављачи у иностранству	0457		16.234		2.037
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44,45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	35	51.457	43.772	43.745
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		9.859	15.139	2.458
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	36	19.783	10.028	15.196
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	37	316		30.490
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		1.186.136	1.328.742	1.259.746
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465	40	346.836	216.905	83.094

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана 18.02.2019 године

Законски заступник

_____

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01. до 31.12. 2018 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001	8	792.692	666.989
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	8а	421	1.061
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004	8а	421	1.061
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	8б	792.271	665.928
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	8б	170	184
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011	8б	86.136	165.910
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	8б	1.903	2.429
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014	8б	666.047	439.667
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	8б	38.015	57.738
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	8с		
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		736.743	629.855
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	421	1.061
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	10.214	8.335
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	10	10.652	9.505
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	11	414.068	352.414
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	12	195.930	86.342
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	13	19.870	17.081

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	13	4.855	54.866
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	14	80.733	100.251
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030	18	55.949	37.134
	G. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	15a	255.947	315.918
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033	15a	244.568	315.534
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	15a	244.559	305.864
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	15a	9	38
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			9.000
669	4. Остали финансијски приходи	1037	15a		632
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	15a	8.241	168
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	15a	3.138	216
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	15b	2.355	35.224
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041	15b	361	30.473
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042	15b	354	30.464
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043	15b	7	9
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	15b	14	115
563 и 564	II. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	15b	1.980	4.636
	E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048	18	253.592	280.694
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	16a	1.238	30.526
57 и 58, осим 583 и 585	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	16b	7.711	7.649
	L. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	18	303.068	340.705
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	M. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59 - 69	N. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	17		
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058	18	303.068	340.705
	O. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	19	47.390	34.423
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	19		
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062		741	122
723	R. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	C. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	19	256.419	306.404
	T. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	20	607	725
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у   БЕОГРАДУ

дана 18.02.2019 године

Законски заступник

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2018 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		256.419	306.404
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		82	
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)) >= 0	2019		82	
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022		82	
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021) >= 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		256.501	306.404
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у _____ БЕОГРАДУ _____
 дана _____ 18.02.2019 _____ године

Законски заступник

_____

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2018 . године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА 1	АОП 2	Износ	
		Текућа година 3	Претходна година 4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	913.609	709.000
1. Продаја и прмљени аванси	3002	897.548	657.209
2. Примљене камате из пословних активности	3003	8.229	186
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	7.832	51.605
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	832.629	697.358
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	286.726	259.042
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	394.286	343.730
3. Плаћене камате	3008	15	92
4. Порез на добитак	3009	37.690	39.722
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	113.912	54.772
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	80.980	11.642
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	389.776	310.517
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015		551
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		5.434
5. Примљене дивиденде	3018	389.776	304.532
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	21.475	19.417
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	21.475	19.417
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	368.301	291.100
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	28.918	36.244
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027	28.918	36.244
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	500.657	312.646
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034		
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	500.657	312.646
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	471.739	276.402
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	1.332.303	1.055.761
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	1.354.761	1.029.421
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042		26.340
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043	22.458	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	27.441	21.109
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	5.846	
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		20.008
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	10.829	27.441

у _____ БЕОГРАДУ
 дана _____ 18.02.2019 _____ године

Законски заступник

_____

Полуњава правно лице - предзетник	ПИБ
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112
100389086	
Назив: ENERGOPROJEKTETEL AD	
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2018 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата		
		30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревапори- зационе резерве
1	2	3	4	5	6	7	8	9						
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2017													
	а) дуговни салдо рачуна	4001	4019	4037	4055	4073	4109							
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.223	4020	4056	4074	4092	534.087	4110	333.044				
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика													
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4003	4021	4039	4057	4075	4093				4111			
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004	4022	4040	4058	4076	4094				4112			
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2017													
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005	4023	4041	4059	4077	4095				4113			
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.223	4042	4060	4078	4096	534.087	4114	333.044				
4.	Промене у претходној 2017 години													
	а) промет на дуговој страни рачуна	4007	4025	4043	4061	4079	4097	312.647	4115					
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	4026	4044	4062	4080	4098	306.404	4116					
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2017													
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009	4027	4045	4063	4081	4099				4117			
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.223	4028	4064	4082	4100	527.844	4118	333.044				

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата			
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани и неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нерасподељени добитак	АОП	330 Реваљоризационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029	4047					4083					
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030	4048					4084				4119	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2018													4120	
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013		4031	4049					4085				4121	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	173.223	4032	4050		22.744	4068		4086			527.844	4122	333.044
	Промене у текућој 2018 години														
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033	4051			4069		4087			500.658	4123	1.035
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034	4052			4070		4088			257.286	4124	1.117
	Стање на крају текуће године 31.12. 2018														
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017		4035	4053			4071		4089				4125	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	173.223	4036	4054		22.744	4072		4090			284.472	4126	333.126

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала											
		331 Актуарски добити или губици	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	334 и 335 Добити или губици по основу инструментног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају						
1	2	10	11	12	13	14	15	10	11	12	13	14	15
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2018												
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139	4157	4175	4193	4211	4229	4139	4157	4175	4193	4211	4229
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140	4158	4176	4194	4212	4230	4140	4158	4176	4194	4212	4230
8.	Промене у текућој 2018 години												
	а) промет на дуговој страни рачуна	4141	4159	4177	4195	4213	4231	4141	4159	4177	4195	4213	4231
	б) промет на потражној страни рачуна	4142	4160	4178	4196	4214	4232	4142	4160	4178	4196	4214	4232
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2018												
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143	4161	4179	4197	4215	4233	4143	4161	4179	4197	4215	4233
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144	4162	4180	4198	4216	4234	4144	4162	4180	4198	4216	4234

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?[(ред 16 кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15)] >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?[(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 16 кол 3 до кол 15)] >= 0
1	2		16		17
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2017				
	а) дуговни салдо рачуна	4235	1.063.098	4244	
	б) потражни салдо рачуна				
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2017				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4237	1.063.098	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0				
4.	Промене у претходној 2017 години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4238		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна				
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2017				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4239	1.056.855	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0				
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2018				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4241	1.056.855	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0				
8.	Промене у текућој 2018 години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2018				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4243	813.565	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0				

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 18.02.2019 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ

за 20 18 . годину

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ И ПРЕДУЗЕТНИКУ

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Број месеци пословања (ознака од 1 до 12)	9001	12	12
2. Ознака за власништво (ознака од 1 до 5)	9002	2	2
3. Број страних (правних или физичких) лица која имају учешће у капиталу	9003		
4. Број страних (правних или физичких) лица чије је учешће у капиталу 10% или више од 10%	9004		
5. Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца (цео број)	9005	214	200

II. БРУТО ПРОМЕНЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ И НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Нематеријална имовина				
	1.1. Стање на почетку године	9006	15.066	12.808	2.258
	1.2. Повећања (набавке) у току године	9007	2.444		2.444
	1.3. Смањења у току године	9008	2.498		2.498
	1.4. Ревалоризација	9009			
	1.5. Стање на крају године (9006+9007-9008+9009)	9010	15.012	12.808	2.204
02	2. Некретнине, постројења и опрема				
	2.1. Стање на почетку године	9011	621.385	35.705	585.680
	2.2. Повећања (набавке) у току године	9012	19.031		19.031
	2.3. Смањења у току године	9013	18.191		18.191
	2.4. Ревалоризационе резерве	9014			
	2.5. Стање на крају године (9011+9012-9013+9014)	9015	622.225	35.705	586.520
03	3. Биолошка средства				
	3.1. Стање на почетку године	9016			
	3.2. Повећања (набавке) у току године	9017			
	3.3. Смањења у току године	9018			
	3.4. Ревалоризација	9019			
	3.5. Стање на крају године (9016+9017-9018+9019)	9020			

III. СТРУКТУРА ОСНОВНОГ КАПИТАЛА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
300	1. Акцијски капитал	9021	173.223	173.223
	у томе: страни капитал	9022		
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	9023		
	у томе: страни капитал	9024		
302	3. Улози	9025		
	у томе: страни капитал	9026		
303	4. Државни капитал	9027		
304	5. Друштвени капитал	9028		
305	6. Задружни удели	9029		
306	7. Емисиона премија	9030		
309	8. Остали основни капитал	9031		
30	9. СВЕГА (9021+9023+9025+9027+9028+9029+9030+9031=0402)	9032	173.223	173.223

IV. СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА

- број акција као цео број -
- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	1. Обичне акције			
	1.1. Број обичних акција	9033	422.495	422.495
део 300	1.2. Номинална вредност обичних акција - укупно	9034	173.223	173.223
	2. Приоритетне акције			
	2.1. Број приоритетних акција	9035		
део 300	2.2. Номинална вредност приоритетних акција - укупно	9036		
300	3. СВЕГА - номинална вредност акција (9034+9036=9021)	9037	173.223	173.223

V. СТРУКТУРА ИСПЛАЋЕНИХ ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА У ДОБИТКУ, ПО СЕКТОРИМА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
2	3	4	5
1. Привредна друштва (домаћа правна лица)	9038	449.049	270.240
2. Физичка лица	9039	49.130	41.131
3. Држава и институције и организације које се финансирају из буџета	9040		
4. Финансијске институције	9041	694	177
5. Непрофитне организације, фондације и фондови непрофитног карактера	9042		
6. Страна физичка лица	9043	129	64
7. Страна правна лица	9044	1.655	1.034
8. Европске финансијске и развојне институције	9045		
9. СВЕГА (9038+9039+9040+9041+9042+9043+9044+9045=3037)	9046	500.657	312.646

VI. ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
226	1. Потраживања у току године од друштава за осигурање за накнаду штете (дуговни промет без почетног стања)	9047		
450	2. Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају (потражни промет без почетног стања)	9048	218.539	181.971
451	3. Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9049	34.048	30.111
452	4. Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9050	71.418	61.249
461, 462 и 723	5. Обавезе за дивиденде, учешће у добитку и лична примања послодавца (потражни промет без почетног стања)	9051	997.409	622.176
465	6. Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (потражни промет без почетног стања)	9052		
	7. Контролни збир (од 9047 до 9052)	9053	1.321.414	895.507

VII. ДРУГИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	9054	324.005	273.331
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9055	63.968	55.095
522, 523, 524 и 525	3. Трошкови накнада физичким лицима (брutto) по основу уговора	9056	6.337	10.915
526	4. Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	9057	2.835	2.724
529	5. Остали лични расходи и накнаде	9058	16.923	10.349
део 525, 533 и део 54	6. Трошкови закупнина	9059		2.034
део 525, део 533 и део 54	7. Трошкови закупнина земљишта	9060		
536 и 537	8. Трошкови истраживања и развоја	9061		
552	9. Трошкови премија осигурања	9062	2.013	1.785
553	10. Трошкови платног промета	9063	4.883	2.662
554	11. Трошкови чланарина	9064	863	1.311
555	12. Трошкови пореза	9065	2.696	2.793
556	13. Трошкови доприноса	9066		
део 560, део 561 и 562	14. Расходи камата и део финансијских расхода	9067	354	30.588
део 560, део 561 и део 562	15. Расходи камата по кредитима од банака и других финансијских институција (укупно):	9068		
	15.1. Расходи камата по краткорочним кредитима у земљи	9069		
	15.2. Расходи камата по краткорочним кредитима у иностранству	9070		
	15.3. Расходи камата по дугорочним кредитима у земљи	9071		
	15.4. Расходи камата по дугорочним кредитима у иностранству	9072		
део 579	16. Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и за спортске намене, као и за заштиту човекове средине	9073	4.541	4.407
579	17. Остали непоменути расходи	9074	1.235	2.907
	18. Контролни збир (од 9054 до 9074)	9075	430.653	400.901

VIII. ДРУГИ ПРИХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
640	1. Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9076		
део 641	2. Приходи по основу условљених донација	9077		
део 650	3. Приходи од закупнина за земљиште	9078		
651	4. Приходи од чланарина	9079		
део 660, део 661 и 662	5. Приходи од камата	9080	3.267	23.467
део 660, део 661 и део 662	6. Приходи од камата по рачунима и депозитима у банкама и осталим финансијским институцијама	9081	4.536	316
део 660, део 661 и део 669	7. Приходи по основу дивиденди и учешћа у добитку	9082	236.756	308.681
	8. Контролни збир (од 9076 до 9082)	9083	244.559	332.464

IX. ОСТАЛИ ПОДАЦИ

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Обавезе за акцизе (према годишњем обрачуна акциза)	9084		
2. Обрачунате царине и друге увозне дажбине (укупан годишњи износ према обрачуна)	9085		
3. Капиталне субвенције и друга државна додељивања за изградњу и набавку основних средстава и нематеријалне имовине	9086		
4. Државна додељивања за премије, регрес и покриће текућих трошкова пословања	9087		
5. Остала државна додељивања	9088		
6. Примљене донације из иностранства и друга бесповратна средства у новцу или натури од иностраних правних и физичких лица	9089		
7. Лична примања предузетника из нето добитка (попуњавају само предузетници)	9090		
8. Контролни збир (од 9084 до 9090)	9091		

X. РАЗГРАНИЧЕНИ НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9092		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9093		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9094		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9095		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9096		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9097		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9098		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9099		

XI. РАЗГРАНИЧЕНИ ПОЗИТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9100		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9101		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9102		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9103		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9104		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9105		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9106		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9107		

XII. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
23 осим 236 и 237	1. Краткорочни финансијски пласмани (9109+9110+9111+9112)	9108	48.720		48.720
део 232, део 234, део 238 и део 239	1.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9109			
део 230, део 231, део 232, део 234, део 238, део 239	1.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови)	9110			
део 230 и део 239	1.3. Пласмани матичним и зависним правним лицима у иностранству (кредити и зајмови)	9111	48.720		48.720
део 230, део 231, део 232, део 233, део 234, део 235, део 238 и део 239	1.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	9112			
део 04 и део 05	2. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања (9114+9115+9116)	9113			
део 048 и део 049	2.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9114			
део 043, део 045, део 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови) и део дугорочних потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9115			
део 043, 044, део 045, 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.3. Остали дугорочни финансијски пласмани и део дугорочних потраживања	9116			
016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059, део 15, део 159, део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси (9118+9119+9120+9121+9122+9123)	9117	154.211		154.211
део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.1. Продати производи, роба и услуге и дати аванси физичким лицима	9118			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028 део 029, део 038, део 039, део 052, део 053 део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.2. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јавним предузећима	9119	134.428		134.428
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028, део 029 део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси домаћим правним лицима и предузетницима	9120	19.783		19.783
део 15, део 159 део 016, део 019, део 028, део 029 део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.4. Продати производи, роба и услуге и дати аванси републичким органима и организацијама	9121			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028 део 029, део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.5. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јединицама локалне самоуправе	9122			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038 део 039, део 052, део 053, део 055 део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.6. Остала потраживања по основу продаје и остали аванси	9123			
054, 056, део 059, 21, 22	4. Друга потраживања (9125+9126+9127+9128+9129+9130)	9124	174.778		174.778
део 054, део 056, део 059 део 220, 221, део 228 и део 229	4.1. Потраживања од физичких лица	9125			
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 228 и део 229	4.2. Потраживања од јавних предузећа	9126			
део 054, део 056, део 059, део 21, део 220, део 228 и део 229	4.3. Потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9127			
део 056, део 059, део 220, 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.4. Потраживања од републичких органа и организација	9128			
део 056 део 059, део 220, део 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.5. Потраживања од јединица локалне самоуправе	9129			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 224, део 225, део 226, део 228 и део 229	4.6. Остала потраживања	9130	174.778		174.778

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 18.02.2019 _____ године

Законски заступник

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2018. GODINU**

Beograd, 2019. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
3. VLASNIČKA STRUKTURA	6
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	11
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	12
6.1. Procenjivanje	12
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	12
6.3. Prihodi	13
6.4. Rashodi.....	14
6.5. Porez na dobitak.....	15
6.6. Nematerijalna imovina.....	16
6.7. Nekretnine, postrojenja i oprema	17
6.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	18
6.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	20
6.10 Stalna sredstva namenjena prodaji.....	20
6.11. Finansijski instrumenti	21
6.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
6.14. Kratkoročna potraživanja.....	23
6.15. Finansijski plasmani	24
6.16. Obaveze	25
6.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina	26
6.18. Naknade zaposlenima	27
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU.....	28
7.1 Kreditni rizik.....	29
7.2 Tržišni rizik	30
7.3 Kamatni rizik	30
7.4 Rizik od promene cena	31
7.5 Rizik likvidnosti.....	31
7.6 Upravljanje rizikom kapitala	32
8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	33
9. POSLOVNI PRIHODI.....	35
9.1. Prihodi od prodaje robe.....	35
9.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	35
10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	35
11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE.....	36
12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	36
13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	37
14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	37
15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	38

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	38
16.1. Finansijski prihodi	38
16.2. Finansijski rashodi	39
17. OSTALI PRIHODI I RASHODI	39
17.1. Ostali prihodi	39
17.2. Ostali rashodi	39
18. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	40
19. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK	40
20. ZARADA PO AKCIJI	41
21. NEMATERIJALNA IMOVINA	42
22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	43
22.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	43
23. Investicione nekretnine	44
24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	44
Učešća u kapitalu	44
25. ZALIHE	45
26. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	45
27. DRUGA POTRAŽIVANJA	46
28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	46
29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	46
30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	47
31. POREZ NA DODATU VREDNOST	47
32. KAPITAL	48
Osnovni kapital	49
33. DUGOROČNA REZERVISANJA	51
34. DUGOROČNE OBAVEZE	53
35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	53
36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	53
37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	54
38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	54
39. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	55
40. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	55
41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	56
42. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	56

43.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	56
44.	SUDSKI SPOROVI.....	59
45.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	60

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Društva su sledeće:

Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice ,upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom ulošku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Društvo posluje kao akcionarsko društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar društvo upisano kao mešovito deoničko društvo.

Kasnija privatizacija društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

- kompanija ENERGO CONSULT UAE
- kompanija ENERGOPROJEKT BAHRAIN

Gore navedene kompanije čine grupaciju: **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100
ENERGOPROJEKT BAHRAIN	100

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji finansijski izveštaji za 2018. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni finansijski izveštaji Društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 28.02.2018. godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2018. godine 214 i
- 2017. godine: 200 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2018. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktor za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2018. godine prikazano je u okviru Napomene 31a.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 - u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi - MRS i
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017 i 95/2018),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Sl. glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 83/2015, 108/2016, 113/2017 i 30/2018),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 20/2014 41/2015 i 101/2016 - dr. pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 30/2015 i 101/2016),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013 i 30/2018) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja, što nema značajniji uticaj na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),

- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine,
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine)
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima” - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit” koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene IFRS 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i IFRS 2) na snazi su od 1. januara 2018. godine.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za

prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje je stupilo na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Moguća je ranija primena uz uslov primene MSFI 15. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17,

- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11,

- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4,

- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9,

- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3,

- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15,

- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena i

- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 19, MRS 12, MRS 23 i IFRS 2) na snazi su od 1. januara 2019. godine.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadviva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva procenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije, koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	118,1946	118,4727
1 USD	103,3893	99,1155

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjena za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

6.5. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknativi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospеле otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.6. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patent, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe *iz razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište;
- b) objekti;
- c) postrojenja i oprema; i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alokira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.10 Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.11. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „*hedžinga*“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju

kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.14. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenapativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.15. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.16. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Sušтина rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.18. Naknade zaposlenima

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- **kreditni rizik,**
- **tržišni rizik i**
- **rizik likvidnosti.**

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu sa sklonošću Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
POTRAZIVANJA OD POVEZANIH LICA	36.607	209
EPS	129.429	171.797
KUPCI U INOSTRANSTVU	27.062	53.370
TEPCO	15.098	17.682
ostali SRBIJA	5.006	11.391
	213.202	254.448

potraživanja za koje nije izvršeno umanjnje vrednosti	2018	2017
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	-	209
b) Do 30 dana	-	-
<i>Svega</i>	-	209
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća	118.874	123.797
b) Do 30 dana	2.604	13.379
c) 30 - 60 dana	3.024	-
d) 60 - 90 dana	6.744	52.065
e) 90 - 365 dana	4.000	-
f) Preko 365 dana	50.894	11.628
<i>Svega</i>	186.140	200.869
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća	27.062	53.370
<i>Svega</i>	27.062	53.370
UKUPNO	213.202	254.448

7.2 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

7.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	686	30.512
b) ENERGOPROJEKT ENERGODATA	3.173	549
b) ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA	1.534	
b) ENERGOPROJEKT HIDROINZENJERING	12.255	
c) OSTALA POVEZANA PRAVNA LICA	30	8.786
e) OSTALI	72.077	18.861
<i>Svega</i>	89.755	58.708
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):	16.234	
<i>Svega</i>	16.234	-
TOTAL:	105.989	58.708

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	16.927	
b) Do 30 dana	287	21.390
c) 30 - 60 dana	464	
d) 60 - 90 dana	-	335
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	17.678	21.725
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	88.311	9.207
<i>Svega</i>	88.311	9.207
UKUPNO	105.989	30.932

7.4 Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

7.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2018	2017
Opšti ratio likvidnosti	2 : 1	4,54 : 1	4,40 : 1
Rigorozni ratio likvidnosti	1 : 1	5,27 : 1	4,35 : 1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,19 : 1	0,17 : 1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		530.376	431.365

7.6 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent rentabilnosti je stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Neto dobitak/gubitak	306.404	312.161
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	1.063.098	1.077.883
b) Kapital na kraju godine	1.056.855	1.063.098
Svega	<i>1.059.977</i>	<i>1.070.491</i>
Stopa prinosa na kraju godine	28,91%	18,76%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Obaveze	150.983	129.309
Ukupna sredstva	1.328.742	1.259.746
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	<i>0,11</i>	<i>0,10</i>
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	1.056.855	1.063.098
b) Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze	60.926	8.433
<i>Svega</i>	<i>1.117.781</i>	<i>1.071.531</i>
Ukupna sredstva	1.328.742	1.259.746
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,84 : 1	0,85 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala);
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	250.851	150.983
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	10.829	27.441
<i>Svega</i>	<i>261.680</i>	<i>123.542</i>
Kapital	813.565	1.056.855
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 3,22	1 : 1,17

8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje

su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

BILANS USPEHA**9. POSLOVNI PRIHODI****9.1. Prihodi od prodaje robe**

Struktura prihoda od prodaje robe	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	421	1.061
UKUPNO	421	1.061

9.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	170	184
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	86.136	165.910
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1.903	2.429
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	666.047	439.667
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	38.015	57.738
UKUPNO	792.271	665.928

10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	421	1.061
UKUPNO	421	1.061

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	-
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	9.535	7.716
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	679	619
<i>Svega</i>	<i>10.214</i>	<i>8.335</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	2.810	1.867
b) Troškovi električne i toplotne energije	7.842	7.638
<i>Svega</i>	<i>10.652</i>	<i>9.505</i>
UKUPNO	20.866	17.840

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	324.005	273.331
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	63.968	55.095
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	4.475	9.021
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.861	1.893
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	-	-
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	2.835	2.724
Ostali lični rashodi i naknade	16.924	10.350
UKUPNO	414.068	352.414

Ostali lični rashodi u iznosu od 16.924 hiljada RSD odnose se na:

- Ostali lični rashodi i naknade zaposlenima 5.104
- troškovi prevoza na posao 5.272
- troškovi službenih putovanja 6.548

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi usluga na izradi učinaka	160.318	53.932
Troškovi transportnih usluga	15.557	13.428
Troškovi usluga održavanja	1.005	465
Troškovi zakupnina	-	2.034
Troškovi sajmovi	-	-
Troškovi reklame i propagande	5.757	5.672
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	13.293	11.811
UKUPNO	195.930	87.342

U okviru **troškova usluga na izradi učinaka**, su u toku 2018. godine znatno povećana u odnosu na 2017. godinu jer su veliki projekti u Pančevu, Vinči i na Kostolcu zahtevali angažovanje firmi za delatnosti za koje Entel nema svoje stručnjake.

U okviru **troškova transportnih usluga**, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona i dr.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

- troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija
- **Troškovi ostalih usluga** se odnose na zaštitu na radu, registraciju vozila, troškove fotokopiranja, licenci dr. i u 2018. godini najveći iznos od 7.128 hiljada RSD odnosi se na troškove licenci;

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	2.498	2.082
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena	17.372	14.999
<i>Svega</i>	<i>19.870</i>	<i>17.081</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	4.855	1.553
f) Ostala rezervisanja	-	53.313
<i>Svega</i>	<i>4.855</i>	<i>54.866</i>
UKUPNO	24.725	71.947

Na dan 31.12.2018. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi neproizvodnih usluga	12.993	10.374
Troškovi reprezentacije	10.610	8.638
Troškovi premija osiguranja	2.013	1.785
Troškovi platnog prometa	4.882	2.662
Troškovi članarina	863	1.311
Troškovi poreza	2.696	2.793
Ostali nematerijalni troškovi	46.676	72.688
UKUPNO	80.733	100.251

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica.

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 724 hiljada RSD , a na troškove bankarskih usluga za izdavanje garancija se odnosi 4.158 hiljada.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za komunalnu taksu i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu 2.309 hiljada RSD;

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga 41.108 hiljada RSD;

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Finansijski prihodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	244.559	305.864
Finansijski prihodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	9	38
Ostali finansijski prihodi	-	632
Finansijski prihodi od učešća u dobiti pridruženih pr lica	-	9.000
<i>Svega</i>	<i>244.568</i>	<i>315.534</i>
prihodi kamata (prema trećim licima)	8.241	168
Negativne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	3.138	216
UKUPNO	255.947	315.918

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u visini od 3.267 hiljada RSD je kamata od kredita data kompaniji u Omanu u 2014. godini. Poziciju učešća u dobitku zavisnih pravnih lica u visini od u 236.756 hiljada RSD čini rasporedjena dobit iz kompanije Energocounsult Emirati.

Deo **prihoda od kamata po drugim osnovama** je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima.

16.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	361	30.464
Ostali finansijski rashodi	-	9
<i>Svega</i>	<i>361</i>	<i>30.473</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	14	115
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	1.980	4.636
UKUPNO	2.355	35.224

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	-	36
Prihodi od ukidanja PVR	-	30.490
Ostali nepomenuti prihodi	1.238	-
UKUPNO	1.238	30.526

17.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1.935	311
Ostali nepomenuti rashodi	5.776	7.338
UKUPNO	7.711	7.649

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene i iznosi 4.541 hiljada RSD.

18. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2018	2017
Poslovni prihodi	792.692	666.989
Poslovni rashodi	736.743	629.855
Poslovni rezultat	55.949	37.134
Finansijski prihodi	255.947	315.918
Finansijski rashodi	2.355	35.224
Finansijski rezultat	253.592	280.694
Ostali prihodi	1.238	30.526
Ostali rashodi	7.711	7.649
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(6.473)	22.877
UKUPNI PRIHODI	1.049.877	1.013.433
UKUPNI RASHODI	746.809	672.728
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	303.068	340.705

19. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	303.068	340.705
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	0	0
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	12.866	86.238
Oporeziva dobit/ (gubitak)	315.934	426.943
Ostatak oporezive dobiti	315.934	426.943
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	0	0
Ostatak kapitalnog dobitka	0	0
Poreska osnovica	315.934	426.943
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	47.390	64.041
Ukupna umanj enje obračunatog poreza	29.618	29.618
Obračunati porez po umanjenju	17.772	34.423
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	303.068	340.705
Poreski rashod perioda	47.390	34.423
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	741	122
Neto dobitak/(gubitak)	256.419	306.404

20. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Neto dobitak	256.419	306.404
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	607	725

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Ponderisan prosečni broj akcija za 2018. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 607 RSD.

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	15.066			15.066
Prenos sa jednog oblika na drugi			(2.444)	(2.444)
Nove nabavke	2.444		2.444	4.888
Stanje 31.12.2018. godine	17.510			17.510
<u>Ispravka vrednosti</u>				
Stanje 01.01.2018. godine	12.808			12.808
Amortizacija	2.498			2.498
Ostalo				
Stanje 31.12.2018. godine	15.306			15.306
<u>Neotpisana vrednost</u>				
31.12.2017. godine	2.258			2.258
31.12.2018. godine	2.204			2.204

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

22.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 01.01.2017. godine	496.361	49.005	23.652	34.338	603.356
Nove nabavke u toku godine		19.418			19.418
Otuđenje i rashodovanje		(3.313)			(3.313)
Stanje 31.12.2017. godine	496.361	65.110	23.652	34.338	619.461
Korekcija početnog stanja					
Nove nabavke u toku godine		19.031			19.031
Otuđenje i rashodovanje		(148)			(148)
Ostala povećanja / (smanjenja)	(7.463)				(7.463)
Stanje 31.12.2018. godine	488.898	83.993	23.652	34.338	630.881
Ispravka vrednosti					
Stanje 01.01.2017. godine		19.410	3.784		23.194
Amortizacija	4.424	9.592	946		14.962
Otuđenje i rashodovanje		(2.451)			(2.451)
Stanje 31.12.2017. godine	4.424	26.551	4.730		35.705
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija		12.270	946		13.216
Otuđenje i rashodovanje	-4424	(136)			(4.560)
Obezvređenja					
Stanje 31.12.2018. godine		38.685	5.676		44.361
Neotpisana vrednost					
31.12.2017. godine	491.937	38.559	18.922	34.338	583.756
31.12.2018. godine	488.898	45.308	17.976	34.338	586.520

Na dan 31.12.2018. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promena u 2018. godini na amortizaciji poslovne zgrade .

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po fer vrednosti na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 496.361 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja.

U 2018. godini su evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 64 godina).

23. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2018	2017
Stanje na dan 1. januar	1.924	1.924
Otuđenje i rashodovanje	(1.924)	
Stanje na dan 31. decembra	0	1.924

Na osnovu Odluke Odbora direktora izvršeno je isknjiženje baraka u bloku 11A.

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2018	2017
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	22.974	22.974
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	-	37.613
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	-
<i>Svega</i>	22.974	60.587
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	22.974	60.587

Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da

primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Društvo ima 20% učešća u Eneplast doo.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2017	2016
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU LLC. OMAN	100	16.463	16.463
OSNIVACKI ULOG U ENERGOCONSALT UAE	100	2.634	2.634
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU QATAR	100	3.877	3.877
<i>Svega</i>		22.974	22.974
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			-
<i>Svega</i>		-	-
UKUPNO		22.974	22.974

25. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2018	2017
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-
e) Plaćeni avansi za usluge	4.678	5.028
UKUPNO	4.678	5.028

26. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2018	2017
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	-	17
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	36.607	-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	-	192
Kupci u zemlji	149.533	200.869
Kupci u inostranstvu	27.062	53.370
UKUPNO	213.202	254.448

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	127.164	296.182
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	45.820	53.020
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12	-
<i>Svega</i>	<i>172.996</i>	<i>349.202</i>
Potraživanja od zaposlenih		
Potraživanja od državnih organa i organizacija	1.782	1.666
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	-	-
UKUPNO	174.778	350.868

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2018	2017
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	-
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:	48.720	35.273
UKUPNO	48.720	35.273

Srazmerni deo dugoročnog kredita se godišnje prebacuje na karakoročne finansijske plasmane.

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2018	2017
Tekući (poslovni) račun	2.725	25.812
Devizni račun	7.497	1.438
Devizna blagajna	607	149
b) Ostala novčana sredstva	-	42
<i>Svega</i>	<i>10.829</i>	<i>27.441</i>
UKUPNO	10.829	27.441

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke, Direktne banke, Sberbanke i NLB banke)

30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	122.095	7.159
UKUPNO	122.095	7.159

31. POREZ NA DODATU VREDNOST

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
b) poreza na dodatu vrednost	136	0
UKUPNO	136	0

32. KAPITAL

<i>Stanje na dan 1. januara 2017. godine</i>	173.223			22.744	333.044		534.087		1.063.098
Neto dobitak za godinu							306.404		306.404
b) Revalorizacija					0				0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					0		0		0
Svega - ostali sveobuh. rezultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	173.223	0	0	22.744	333.044	0	840.491	0	1.369.502
Korekcije					0		0		0
Povećanje osnovnog kapitala	0								0
Raspodela dobiti							(312.647)		(312.647)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2017.</i>	173.223	0	0	22.744	333.044	0	527.844	0	1.056.855
Neto dobitak za godinu							256.419		256.419
Ostali sveobuhvatni rezultat:									0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju									0
b) Revalorizacija					0				0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					82		867		949
Svega - ostali sveobuh. rezultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	173.223	0	0	22.744	333.126	0	785.130	0	1.314.223
Korekcije							0		0
Povećanje osnovnog kapitala	0								0
Raspodela dobiti							(500.658)		(500.658)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2018.</i>	173.223	0	0	22.744	333.126	0	284.472	0	813.565

Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 173.223 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2018. godine prikazano je u narednoj tabeli:

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2018	2017
Akcijski kapital :	173.223	173.223
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.426
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.797
UKUPNO	173.223	173.223

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, ukupne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne nominalne vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2018	2017
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve		
UKUPNO	22.744	22.744

Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2018	2017
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	333.126	332.177
<i>Svega</i>	333.126	332.177
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	0	867
UKUPNO	333.126	333.044

Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2018	2017
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	527.844	534.087
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	0	0
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	867	0
e) Raspodela dobitka	-500.658	-312.647
<i>Svega</i>	28.053	221.440
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	256.419	306.404
UKUPNO	284.472	527.844

Raspodela neraspoređenog dobitka izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 27. ponovljenoj sednici u okviru tačke 3. dnevnog reda, održanoj dana 28.06.2018. godine.

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	U 000 RSD UKUPNO
Stanje na dan 1. januara 2017.	6.096	6.096
Dodatna rezervisanja	54.866	0
Iskorišćeno u toku godine	-1.178	0
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	0	0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	59.784	6.096
Dodatna rezervisanja	4.855	54.866
Iskorišćeno u toku godine	-3.466	-1.178
Stanje na dan 31. decembra 2018.	61.173	59.784

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospеле otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna izvršenog na dan 31.12.2018. godine.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,41%), u bilansu stanja na dan 31.12.2018. godine u odnosu na dan 31.12.2016. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 4,04%, i povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 3,97%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje ukupnog broja zaposlenih za 8,59%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i

mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,

- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 7%.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok obveznica treba da bude u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 6. septembra 2018. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,20%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije “Fiskalna strategija za 2018. godinu sa projekcijama za 2019. i 2020. godinu“), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (15 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 86, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od oko 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 4%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2018. godine, uvaživši i Izmene usvojene na 14. sednici Izvršnog odbora NBS odžanoj 10. novembra 2016. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2018. i 2018. godinu od 3%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i da je inflacija u 2018. godini bila na nivou planirane, najrealnije je inflaciju za 2018. godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 3%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran

rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2018. godinu sa projekcijama za 2019. i 2020. godinu"), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno određena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 4% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 7%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 78, MRS 19.

34. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2018	2017
Ostale dugoročne obaveze		381	1.142
UKUPNO		381	1.142

Na poziciji ostalih dugoročnih obaveza je iznos za plaćanje po osnovu polise osiguranja od profesionalne odgovornosti koja je izdata na period od 6 godina.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2018	2017
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	-	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	62.304	21.432
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu		
UKUPNO	62.304	21.432

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	686	30.512
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	-	-
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	16.992	9.335
Dobavljači u zemlji	72.077	18.861
Dobavljači u inostranstvu	16.234	-
UKUPNO	105.989	58.708

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2018	2017
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	41.084	29.008
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	9.738	14.406
d) Obaveze prema zaposlenima	138	166
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	449	180
h) Ostale razne obaveze	48	12
<i>Svega</i>	10.373	14.764
UKUPNO	51.457	43.772

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Ostale obaveze se najvećim delom odnose na neisplaćene dividende (razlog: akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2018	2017
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	9.859	15.139
Ostale obaveze po osnovu poreza	19.783	10.028
UKUPNO	29.642	25.167

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

39. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2018	2017
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	316	0
UKUPNO	316	0

40. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2018	2017
Odložene poreske obaveze	60.547	61.120
UKUPNO	60.547	61.120

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2017	2016
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	61.243	63.495
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	61.120	61.243
Promena stanja odloženih poreskih sredstav (obaveza) neto efekat	123	2.252

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2018	2017
Odloženi poreski prihodi perioda	741	122
Revalorizacione rezerve	-	-
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	0	0
UKUPNO	741	122

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 741 hiljade RSD je priznat na teret rezultata Društva u 2018. godini, kada je ustanovljeno smanjenje stanja odloženih poreskih obaveza/sredstava.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2018. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do smanjenja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 741 hiljade RSD, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2018. godine (odloženi poreski prihod perioda) u iznosu od 741 hiljade RSD

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2018. godine Elektroprivreda Srbije je neosnovano osporila iznos od 48.937.500 RSD i kompletna dokumentacija je predata advokatu i izvršeno je utuženje 23.03.2018. godine na celokupan iznos. Prvostepeno rešenje je bilo doneto u korist ENTEL-a ali se tuženi žalio i prosledjeno je na Apelacioni sud.

42. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2018	2017
Data jemstva, garancije i druga prava	346.836	216.905
UKUPNO	346.836	216.905

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Potraživanja:		
Zavisna pravna lica		
kompanija Qatar	261	339.636
kompanija Oman	13.600	249
kompanija UAE	149.253	33.702
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	-	194
EP INDUSTRIJA	-	204
EP HIDROINŽENJERING	-	-
GARANT	-	6
ENERGOPLAST	45.820	45.250
Svega	208.934	419.241
Obaveze:		
Zavisna pravna lica		
· EP VISOKOGRADNJA	30	
· EP OPREMA	-	30.490
· EP HOLDING	686	20.209
· EP ENERGO DATA	3.173	343
· EP INDUSTRIJA	1.534	334
· EP HIDROINŽENJERING	12.255	839
Svega	17.678	52.215
UKUPNO	226.612	471.456

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i ne sadrže kamatu.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Prihodi:		
a) KOMPANIJA QATAR	50.930	48.053
b) KOMPANIJA OMAN	13.174	19.531
c) KOMPANIJA ENERGOCONSULT	22.294	98.326
Finansijski prihodi		
a) UNOS DOBITI IZ KOMPANIJE ENERGOCONSULT	236.756	296.182
b) KAMATA NA KREDIT	3.267	5.436
c) KURSNE RAZLIKE QATAR	1.533	-
d) KURSNE RAZLIKE OMAN	2.409	407
e) KURSNE RAZLIKE ENERGOCONSULT	451	3.807
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	-	30.749
· EP HOLDING	313	216
· OSTALI	172	70
· EP INDUSTRIJA	675	808
· EP VISOKOGRADNJA	341	347
· EP HIDROINŽENJERING	852	835
· EP URBANIZAM I ARHITEKTURA	31	141
Svega prihodi	333.198	504.908
Rashodi:		
Zavisna pravna lica		
· kompanija Qatar	265	12.988
· kompanija Oman	160	17.395
· kompanija ENERGOCONSULT	23.877	2
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	-	8
· EP HOLDING	41.828	71.124
· EP ENERGO DATA	6.277	5.973
· EP GARANT	-	837
· EP VISOKOGRADNJA	743	646
· EP HIDROINŽENJERING	14.123	7.739
· EP ARHITEKTURA I URBAN	213	-
· EP INDUSTRIJA	5.142	930
Svega rashodi	92.628	117.642

44. SUDSKI SPOROVI

Izveštaj o sudskim sporovima Energoprojekt Entel a.d. na dan 31. 12. 2018 godine

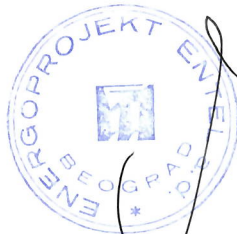
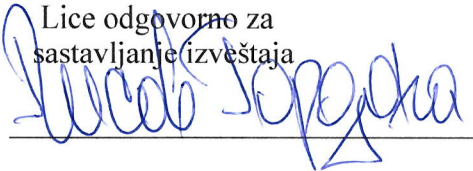
Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Vrsta	Step. postupka	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	1.375.200,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
2	Martinoli, Đurović, Kisić	EP Entel	Poništaj odluke skupštine		Privredni sud u Beogradu	fizička lica-akcionari	prvostepeni	2018/2019	Neizvesno, prvostepeno je odbijen tuž. zaht.
3	Paripović Duško	EP Entel a.d., kao drugotuženi od ukupno četvoro tuženih	naknada štete – povreda na radu	1.300.000,00 rsd	Osnovni sud u Požarevcu	fizičko lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno, prekid post.
4	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	580.800,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
5	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	48.937.500,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
6	Ep Entel	GSP	Dug za pružene usluge	4.200.000,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

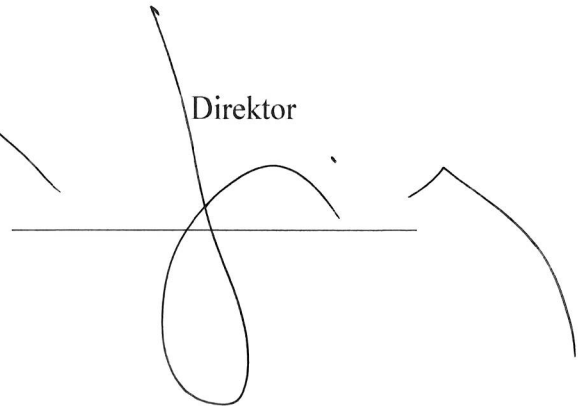
Nakon bilansa stanja na dan 31.12.2018. godine nije bilo bitnih događaja.

U Beogradu,
20.02.2018. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

I.2. IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA ZA 2018. GODINU

"ENERGOPROJEKT ENTEL" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI GODIŠNJIH
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2018. GODINU**

"ENERGOPROJEKT ENTEL" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2018. GODINU

S A D R Ž A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

PISMO PREZENTACIJI FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

POTVRDA O NEZAVISNOSTI I KONSULTANTSKIM USLUGAMA

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt ENTEL" a.d., Beograd Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Energoprojekt Entel" a.d., Beograd, koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Energoprojekt Entel" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

U Beogradu, 15. aprila 2019. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Nelinda Karanjac Nikolić
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić
Direktor

"MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo" d.o.o.,
Beograd
11000 Beograd
Studentski trg 4/V

NAŠ BROJ: MS/MS/ 88

DATUM: 15.04.2019.

**PREDMET: PISMO O PREZENTACIJI FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(IZJAVA RUKOVODSTVA)**

Ovu izjavu dajemo za potrebe revizije finansijskih izveštaja ENERGOPROJEKT ENTEL AD, BEOGRAD (dalje u tekstu: Društvo) za poslovnu godinu završenu 31. decembra 2018. godine za svrhe izražavanja mišljenja ovlašćenog revizora o finansijskih izveštajima Društva, a u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i važećom zakonskom regulativom.

Svesni smo svoje odgovornosti da obezbedimo pouzdanost računovodstvenih evidencija i pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Za potrebe revizije stavljamo vam na raspolaganje sve računovodstvene evidencije, sa napomenom da su ove evidencije pravilan odraz poslovnih promena koje su se dogodile u toku posmatranog obračunskog perioda.

Sve ostale evidencije i odgovarajuće informacije koje mogu uticati na istinitost i objektivnost ili neophodna obrazloženja uz godišnji račun, uključujući zapisnike sa sastanaka poslovnih organa i organa upravljanja i drugih relevantnih organa stavljamo vam na raspolaganje i nema takvih informacija koje ne bi mogle biti dostupne.

Ovim potvrđujemo, prema našem najboljem saznanju i uverenju, a nakon savetovanja sa drugim odgovornim rukovodiocima, sledeće činjenice:

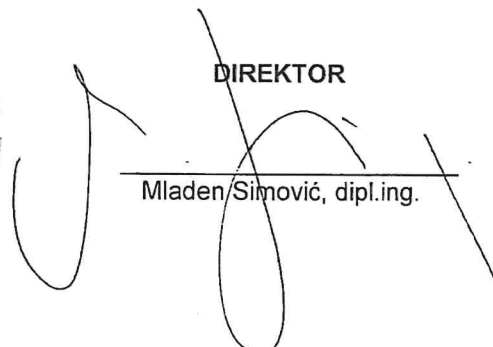
1. Ne postoje druga sredstva, niti obaveze Društva osim onih koji su prezentirani u finansijskim izveštajima.
2. Svi prihodi i rashodi, sredstva, izvori sredstava i obaveze su tačno obračunati, evidentirani u poslovnim knjigama i drugim evidencijama u odgovarajućem obračunskom periodu i u skladu sa zakonskim propisima, standardima i opštim aktima koja regulišu ova pitanja.
3. Finansijski izveštaji koje smo vam stavili na raspolaganje, kao i poslovne knjige i dokumentacija Društva, ne sadrže materijalno značajne propuste niti greške.
4. Značajne pretpostavke koje smo koristili za računovodstvene procene, uključujući i procene fer vrednosti, su po našem mišljenju razumne.
5. Transakcije i odnosi sa povezanim licima su na odgovarajući način iskazane i obelodanjene u skladu sa zahtevima Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja.
6. Potraživanja su prema našem mišljenju naplativa, a za sva potraživanja čija je naplata sumljiva, sporna ili na drugi način neizvesna stvorili smo adekvatnu ispravku vrednosti.

7. Za sve stavke zastarelih i oštećenih zaliha, kao i za druge slučajeve kada je vrednost zalihe stvarno ili potencijalno umanjena, stvorili smo potrebnu rezervaciju (ispravka vrednosti).
8. Za sve druge poznate rizike kao i za druge slučajeve koji mogu u budućnosti rezultirati rashodima i odlivom sredstava Društva, izvršili smo adekvatno rezervisanje sredstava.
9. Imamo valjanu dokumentaciju o vlasništvu nad sredstvima kojima Društvo raspolaže i niko drugi nad njima nema zakonito pravo (osim sredstava uzetih u finansijski lizing), niti ima njihovog terećenja po osnovu hipoteka, zaloga i sl.
10. Nemamo saznanja o bilo kakvom kršenju zakonskih propisa, uputstva nadležnih organa i institucija i opštih akata, koji mogu rezultirati plaćanjem značajnih kazni ili penala.
11. Nemamo saznanja u vezi kriminalne radnje ili mogućnosti postojanja iste, i nije nam poznato da je ijedan od naših rukovodioca ili zaposlenih, sa ovlašćenjem da kontroliše i odobrava poslovne promene, umešan u bilo kakve nezakonite ili neregularne aktivnosti koje bi mogle materijalno značajno uticati na istinitost finansijskih izveštaja.
12. Prema našem saznanju, protiv Društva se ne vodi bilo kakav sudski postupak, veštačenje, plenidba imovine, niti ima pregovora o zahtevima za naknadu štete koji po nas mogu rezultirati značajnim gubitkom. Smatramo da nemamo nikakvih ni stvarnih ni potencijalnih obaveza prema trećim licima zbog kojih mogu nastati neočekivani gubici.
13. Ne postoje namere rukovodstva, zakonska ograničenja ili druge objektivne okolnosti koje bi mogle dovesti do obustavljanja poslovanja Društva u doglednom vremenskom periodu.
14. Od datuma Bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. godine do datuma sastavljanja ovog pisma u vezi sa sadržajem finansijskih izveštaja za 2018. godinu, nisu se promenile okolnosti niti su nastali događaji koji bi zahtevali ispravke finansijskih izveštaja ili dodatna obelodanjivanja namenjena organima upravljanja ili drugim korisnicima.

Ovim potvrđujemo da su svi podaci i informacije sadržani u prezentiranim pregledima, priložima i informacijama, kao i datim objašnjenjima u vezi sa određenim pitanjima za izradu Izveštaja revizije, kao i sve druge informacije, pažljivo pripremljene, da nisu dvosmislene, niti zbunjujuće i da su razmotrene i usvojene od rukovodstva.

FINANSIJSKI DIREKTOR

Gordana Lisov

DIREKTOR

Mladen Simović, dipl.ing.

Napomena:

Tekst Pisma treba po potrebi prilagoditi stvarnoj situaciji (na primer navođenjem postojećih sudskih sporova u okviru tačke 9, hipoteka u okviru tačke 7 i slično).

ENERGOPROJEKT ENTEL AD, BEOGRAD

U Beogradu, 15.4.2019. godine

Potvrda revizora javnom akcionarskom društvu

Poštovani,

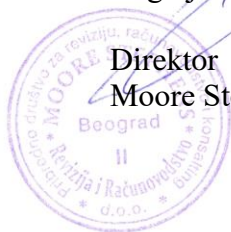
U skladu sa članom 54. Zakona o tržištu kapitala (Sl. glasnik RS br. 112/2015) i članom 11. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava (Sl. glasnik RS br. 114/2013), kao angažovani eksterni revizor finansijskih izveštaja za 2018. godinu, potvrđujemo sledeće:

- Da su društvo za reviziju *Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. Beograd*, kao i svi njegovi zaposleni angažovani na poslovima revizije finansijskih izveštaja za 2018. godinu društva *Energoprojekt Entel a.d., Beograd*, nezavisni u odnosu na društvo *Energoprojekt Entel a.d., Beograd* u skladu sa zahtevima IFAK-ovog etičkog kodeksa za profesionalne računovođe i u skladu sa posebnim zahtevima Zakona o tržištu kapitala, Zakona o reviziji, Zakona o privrednim društvima i drugom relevantnom zakonskom regulativom Republike Srbije;
- Da društvo za reviziju *Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. Beograd* tokom prethodnog perioda, odnosno godine za koju se vrši revizija, nije pružalo bilo druge usluge društvu *Energoprojekt Entel a.d., Beograd* niti njemu povezanim licima;

S poštovanjem,

Bogoljub Aleksić

Direktor
Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o.

07470975

7112

100389086

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12

31.12. 20 18

1	2	3	4	5	2017	
					6	7
00		0001				
	(0003+0010+0019+0024+0034)	0002		611.698	648.525	701.409
01	I. (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	21	2.204	2.258	4.267
010 019	1.	0004				
011, 012 019	2.	0005	21	2.204	2.258	4.267
013 019	3.	0006				
014 019	4.	0007				
015 019	5.	0008				
016 019	6.	0009				
02	II. (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	22	586.520	585.680	582.086
020, 021 029	1.	0011				
022 029	2.	0012	22a	488.898	491.937	496.361
023 029	3.	0013	22a	63.284	57.481	49.463
024 029	4.	0014	22b		1.924	1.924
025 029	5.	0015				
026 029	6.	0016	22a	34.338	34.338	34.338
027 029	7.	0017				
028 029	8.	0018				
03	III. (020+021+022+023)	0019				
030, 031 039	1.	0020				
032 039	2.	0021				
037 039	3.	0022				
038 039	4.	0023				
04 047	IV. (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024	23	22.974	60.587	115.056
040 049	1.	0025	23a	22.974	22.974	22.974
041 049	2.	0026				
042 049	3.	0027				
043 049	4.	0028				

1	2	3	4	5	2017	
					6	7
044 049	5.	0029	23b		37.613	86.585
045 049	6.	0030				
045 049	7.	0031				
046 049	8.	0032				
048 049	9.	0033	23b			5.497
05	V. (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034				
050 059	1.	0035				
051 059	2.	0036				
052 059	3.	0037				
053 059	4.	0038				
054 059	5.	0039				
055 059	6.	0040				
056 059	7.	0041				
288	.	0042				
	-(0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		574.438	680.217	558.337
1	I. (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	24	4.678	5.028	630
10	1.	0045				
11	2.	0046				
12	3.	0047				
13	4.	0048				
14	5.	0049	24			
15	6.	0050	24	4.678	5.028	630
20	II. (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	25	213.202	254.448	136.179
200 209	1. -	0052			17	
201 209	2. -	0053	25	36.607		64.896
202 209	3. -	0054	25		192	405
203 209	4. -	0055				1.777
204 209	5.	0056	25	149.533	200.869	69.101
205 209	6.	0057		27.062	53.370	
206 209	7.	0058				
21	III.	0059				
22	IV.	0060	26	174.778	350.868	354.676
236	V.	0061				
(23 236) - 237	VI. (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	27	48.720	35.273	39.975
230 239	1. -	0063				
231 239	2. -	0064				
232 239	3.	0065				
233 239	4.	0066				
234,235,238 239	5.	0067	27	48.720	35.273	39.975
24	VII.	0068	28	10.829	27.441	21.109
27	VIII.	0069	29	136		
28 288	IX.	0070	30	122.095	7.159	5.768

1	2	3	4	5	2017	
					6	7
	(0001+0002+0042+0043)	0071		1.186.136	1.328.742	1.259.746
88		0072	40	346.836	216.905	83.094
	(0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	31	813.565	1.056.855	1.063.098
30	I. (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	31a	173.223	173.223	173.223
300	1.	0403	31a	173.223	173.223	173.223
301	2.	0404				
302	3.	0405				
303	4.	0406				
304	5.	0407				
305	6.	0408				
306	7.	0409				
309	8.	0410				
31	II.	0411				
047 237	III.	0412				
32	IV.	0413	31b	22.744	22.744	22.744
330	V.	0414	31c	333.126	333.044	333.044
33 330	VI. (33 330)	0415				
33 330	VII. (33 330)	0416				
34	VIII. (0418+0419)	0417	31d	284.472	527.844	534.087
340	1.	0418	31d	27.186	221.440	221.926
341	2.	0419	31d	257.286	306.404	312.161
	IX.	0420				
35	X. (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1.	0422				
351	2.	0423				
	(0425+0432)	0424	32	61.554	60.926	8.433
40	I. (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	32	61.173	59.784	6.096
400	1.	0426		53.313	53.313	
401	2.	0427				
403	3.	0428				
404	4.	0429	32	7.860	6.471	6.096
405	5.	0430				
402 409	6.	0431				
41	I. (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		381	1.142	2.337
410	1.	0433				
411	2.	0434				
412	3.	0435				

1	2	3	4	5	2017	
					6	7
413	4.	0436				
414	5.	0437				
415	6.	0438				
416	7.	0439				
419	8.	0440		381	1.142	2.337
498	.	0441	38	60.547	61.120	61.243
42 49 (498)	. (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		250.470	149.841	126.972
42	I. (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		762	762	
420	1.	0444				
421	2.	0445				
422	3.	0446				
423	4.	0447				
427	5.	0448				
424,425, 426 429	6.	0449		762	762	
430	II.	0450	33	62.304	21.432	4.151
43 430	III. (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	34	105.989	58.708	30.932
431	1. -	0452	34	686	30.512	20.209
432	2. -	0453	34			
433	3. -	0454	34	16.992	9.335	1.516
434	4. -	0455				
435	5.	0456	34	72.077	18.861	7.170
436	6.	0457		16.234		2.037
439	7.	0458				
44,45 46	IV.	0459	35	51.457	43.772	43.745
47	V.	0460		9.859	15.139	2.458
48	VI.	0461	36	19.783	10.028	15.196
49 498	VII.	0462	37	316		30.490
	. (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413- 0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	. (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		1.186.136	1.328.742	1.259.746
89	.	0465	40	346.836	216.905	83.094

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

BEOGRADU

18.02.2019

Законски заступник

07470975	7112	100389086
:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD	
:	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

_____ 01.01. _____ 31.12. _____ 2018 _____

1	2	3	4	5	6
60 65, 62 63	I. (1002+1009+1016+1017)	1001	8	792.692	666.989
60	II. (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	8a	421	1.061
600	1.	1003			
601	2.	1004	8a	421	1.061
602	3.	1005			
603	4.	1006			
604	5.	1007			
605	6.	1008			
61	III. (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	8b	792.271	665.928
610	1.	1010	8b	170	184
611	2.	1011	8b	86.136	165.910
612	3.	1012	8b	1.903	2.429
613	4.	1013			
614	5.	1014	8b	666.047	439.667
615	6.	1015	8b	38.015	57.738
64	III.	1016			
65	IV.	1017	8c		
50 55, 62 63	(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		736.743	629.855
50	I.	1019	9	421	1.061
62	II.	1020			
630	III.	1021			
631	IV.	1022			
51 513	V.	1023	10	10.214	8.335
513	VI.	1024	10	10.652	9.505
52	VII.	1025	11	414.068	352.414
53	VIII.	1026	12	195.930	86.342
540	IX.	1027	13	19.870	17.081

1	2	3	4	5	6
541 549	X.	1028	13	4.855	54.866
55	XI.	1029	14	80.733	100.251
	. (1001-1018) >= 0	1030	18	55.949	37.134
	. (1018-1001) >= 0	1031			
66	. (1033+1038+1039)	1032	15a	255.947	315.918
66 662, 663 664	I. (1034+1035+1036+1037)	1033	15a	244.568	315.534
660	1.	1034	15a	244.559	305.864
661	2.	1035	15a	9	38
665	3.	1036			9.000
669	4.	1037	15a		632
662	II. ( )	1038	15a	8.241	168
663 664	III. ( )	1039	15a	3.138	216
56	. (1041+1046+1047)	1040	15b	2.355	35.224
56 562, 563 564	I. (1042+1043+1044+1045)	1041	15b	361	30.473
560	1.	1042	15b	354	30.464
561	2.	1043	15b	7	9
565	3.	1044			
566 569	4.	1045			
562	II. ( )	1046	15b	14	115
563 564	II. ( )	1047	15b	1.980	4.636
	. (1032-1040)	1048	18	253.592	280.694
	. (1040-1032)	1049			
683 685	.	1050			
583 585	.	1051			
67 68, 683 685	.	1052	16a	1.238	30.526
57 58, 583 585	.	1053	16b	7.711	7.649
	. (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	18	303.068	340.705
	. (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	.	1056			
59 - 69	.	1057	17		
	. (1054-1055+1056-1057)	1058	18	303.068	340.705
	. (1055-1054+1057-1056)	1059			
	.				
721	I.	1060	19	47.390	34.423
722	II.	1061	19		
722	III.	1062		741	122
723	.	1063			
	. (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	19	256.419	306.404
	T. (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

1	2	3	4	5	6
	I.	1066			
	II.	1067			
	III.	1068			
	IV.	1069			
	V.				
	1.	1070	20	607	725
	2. ( )	1071			

BEOGRADU

18.02.2019

Законски заступник

[Handwritten signature]

07470975	7112	100389086
:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD	
:	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

01.01.   31.12.   2018

1	2	3	4	5	6
	:				
	I. (1064)	2001		256.419	306.404
	II. (1065)	2002			
	.				
	)				
330	1.				
	)	2003		82	
	)	2004			
331	2.				
	)	2005			
	)	2006			
332	3.				
	)	2007			
	)	2008			
333	4.				
	)	2009			
	)	2010			
	)				
334	1.				
	)	2011			
	)	2012			
335	2.				
	)	2013			
	)	2014			
336	3.				
	( )				
	)	2015			
	)	2016			
337	4.				
	)	2017			
	)	2018			

1	2	3	4	5	6
	I. (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)) >= 0	2019		82	
	II. (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III.	2021			
	IV. (2019-2020-2021) >= 0	2022		82	
	V. (2020-2019+2021) >= 0	2023			
	.				
	I. (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		256.501	306.404
	II. (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	· (2027+2028) = 2024 = 0 2025 > 0	2026			
	1.	2027			
	2.	2028			

BEOGRADU

18.02.2019

Законски заступник

(Handwritten signature)

07470975	7112	100389086
:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD	
:	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

01.01.   31.12.   2018

1	2	3	4
I. (1 3)	3001	913.609	709.000
1.	3002	897.548	657.209
2.	3003	8.229	186
3.	3004	7.832	51.605
II. (1 5)	3005	832.629	697.358
1.	3006	286.726	259.042
2.	3007	394.286	343.730
3.	3008	15	92
4.	3009	37.690	39.722
5.	3010	113.912	54.772
III. (I - II)	3011	80.980	11.642
IV. (II - I)	3012		
I. (1 do 5)	3013	389.776	310.517
1. ( )	3014		
2. , , ,	3015		551
3. ( )	3016		
4.	3017		5.434
5.	3018	389.776	304.532
II. (1 3)	3019	21.475	19.417
1. ( )	3020		
2. , , ,	3021	21.475	19.417
3. ( )	3022		
III. (I - II)	3023	368.301	291.100
IV. (II - I)	3024		

1	2	3	4	
I.	(1 5)	3025	28.918	36.244
1.		3026		
2.	( )	3027	28.918	36.244
3.	( )	3028		
4.		3029		
5.		3030		
II.	(1 6)	3031	500.657	312.646
1.		3032		
2.	( )	3033		
3.	( )	3034		
4.		3035		
5.		3036		
6.		3037	500.657	312.646
III.	(I - II)	3038		
IV.	(II - I)	3039	471.739	276.402
.	(3001+3013+3025)	3040	1.332.303	1.055.761
.	(3005+3019+3031)	3041	1.354.761	1.029.421
.	(3040-3041)	3042		26.340
.	(3041-3040)	3043	22.458	
.		3044	27.441	21.109
.		3045	5.846	
.		3046		20.008
.	(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	10.829	27.441

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

BEOGRADU

18.02.2019

Законски заступник:

07470975	7112	100389086
:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD	
:	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

01.01.   31.12.   2018

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

			30		31		32		35		047 237		34		330
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	01.01. 2017														
)		4001		4019		4037		4055		4073		4091		4109	
)		4002	173.223	4020		4038	22.744	4056		4074		4092	534.087	4110	333.044
2.															
)		4003		4021		4039		4057		4075		4093		4111	
)		4004		4022		4040		4058		4076		4094		4112	
3.	01.01. 2017														
)	(1 + 2 - 2) >= 0	4005		4023		4041		4059		4077		4095		4113	
)	(1 - 2 + 2) >= 0	4006	173.223	4024		4042	22.744	4060		4078		4096	534.087	4114	333.044
4.	2017														
)		4007		4025		4043		4061		4079		4097	312.647	4115	
)		4008		4026		4044		4062		4080		4098	306.404	4116	
5.	31.12. 2017														
)	(3 + 4 - 4) >= 0	4009		4027		4045		4063		4081		4099		4117	
)	(3 - 4 + 4) >= 0	4010	173.223	4028		4046	22.744	4064		4082		4100	527.844	4118	333.044

1	2												
		30	31	32	35	047 237	34	330					
1	2	3	4	5	6	7	8	9					
6.	)	4011	4029	4047	4065	4083	4101	4119					
	)	4012	4030	4048	4066	4084	4102	4120					
7.	01.01. 2018												
	) (5 + 6 - 6) >= 0	4013	4031	4049	4067	4085	4103	4121					
	) (5 - 6 + 6) >= 0	4014	173.223	4032	4050	22.744	4068	4086	4104	527.844	4122	333.044	
8.	2018												
	)	4015	4033	4051	4069	4087	4105	500.658	4123	1.035			
	)	4016	4034	4052	4070	4088	4106	257.286	4124	1.117			
9.	31.12. 2018												
	) (7 + 8 - 8) >= 0	4017	4035	4053	4071	4089	4107	4125					
	) (7 - 8 + 8) >= 0	4018	173.223	4036	4054	22.744	4072	4090	4108	284.472	4126	333.126	

1	2	331 332 333 334 335 336 337										
		10	11	12	13	14	15					
1.	01.01. 2017											
)		4127	4145	4163	4181	4199	4217					
)		4128	4146	4164	4182	4200	4218					
2.												
)		4129	4147	4165	4183	4201	4219					
)		4130	4158	4166	4184	4202	4220					
3.	a 01.01. 2017											
)	(1 + 2 - 2) >= 0	4131	4149	4167	4185	4203	4221					
)	(1 - 2 + 2) >= 0	4132	4150	4168	4186	4204	4222					
4.	2017											
)		4133	4151	4169	4187	4205	4223					
)		4134	4152	4170	4188	4206	4224					
5.	31.12. 2017											
)	(3 + 4 - 4) >= 0	4135	4153	4171	4189	4207	4225					
)	(3 - 4 + 4) >= 0	4136	4154	4172	4190	4208	4226					
6.												
)		4137	4155	4173	4191	4209	4227					
)		4138	4156	4174	4192	4210	4228					

1	2											
		331		332		333		334 335		336		337
1	2	10		11		12		13		14		15
7.	01.01. 2018											
	) (5 + 6 - 6) >= 0	4139		4157		4175		4193		4211		4229
	) (5 - 6 + 6) >= 0	4140		4158		4176		4194		4212		4230
8.	2018											
	)	4141		4159		4177		4195		4213		4231
	)	4142		4160		4178		4196		4214		4232
9.	31.12. 2018											
	) (7 + 8 - 8) >= 0	4143		4161		4179		4197		4215		4233
	) (7 - 8 + 8) >= 0	4144		4162		4180		4198		4216		4234

			$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} \geq 0$		$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} \geq 0$
1	2		16		17
	01.01. 2017				
1.	)	4235	1.063.098	4244	
	)				
2.	)	4236		4245	
	)				
	a 01.01. 2017				
3.	)	4237	1.063.098	4246	
	(1 + 2 - 2) >= 0				
	)				
	(1 - 2 + 2) >= 0				
	2017				
4.	)	4238		4247	
	)				
	31.12. 2017				
5.	)	4239	1.056.855	4248	
	(3 + 4 - 4) >= 0				
	)				
	(3 - 4 + 4) >= 0				
6.	)	4240		4249	
	)				
	01.01. 2018				
7.	)	4241	1.056.855	4250	
	(5 + 6 - 6) >= 0				
	)				
	(5 - 6 + 6) >= 0				
	2018				
8.	)	4242		4251	
	)				
	31.12. 2018				
9.	)	4243	813.565	4252	
	(7 + 8 - 8) >= 0				
	)				
	(7 - 8 + 8) >= 0				

BEOGRADU

18.02.2019

Законски заступник

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2018. GODINU**

Beograd, 2019. godine

S A D R Ž A J

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
3. VLASNIČKA STRUKTURA	6
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	11
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	12
6.1. Procenjivanje	12
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	12
6.3. Prihodi	13
6.4. Rashodi.....	14
6.5. Porez na dobitak.....	15
6.6. Nematerijalna imovina	16
6.7. Nekretnine, postrojenja i oprema	17
6.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	18
6.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	20
6.10. Stalna sredstva namenjena prodaji.....	20
6.11. Finansijski instrumenti	21
6.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
6.14. Kratkoročna potraživanja.....	23
6.15. Finansijski plasmani.....	24
6.16. Obaveze	25
6.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina	26
6.18. Naknade zaposlenima	27
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU.....	28
7.1 Kreditni rizik.....	29
7.2 Tržišni rizik	30
7.3 Kamatni rizik	30
7.4 Rizik od promene cena	31
7.5 Rizik likvidnosti	31
7.6 Upravljanje rizikom kapitala	32
8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	33
9. POSLOVNI PRIHODI.....	35
9.1. Prihodi od prodaje robe.....	35
9.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	35
10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	35
11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE.....	36
12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	36
13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	37
14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	37
15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	38

16.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	38
16.1.	Finansijski prihodi.....	38
16.2.	Finansijski rashodi	39
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI	39
17.1.	Ostali prihodi	39
17.2.	Ostali rashodi.....	39
18.	DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	40
19.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	40
20.	ZARADA PO AKCIJI.....	41
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA	42
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	43
22.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	43
23.	Investicione nekretnine	44
24.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	44
Učešća u kapitalu		44
25.	ZALIHE	45
26.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	45
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	46
28.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	46
29.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	46
30.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	47
31.	POREZ NA DODATU VREDNOST	47
32.	KAPITAL.....	48
Osnovni kapital.....		49
33.	DUGOROČNA REZERVISANJA	51
34.	DUGOROČNE OBAVEZE	53
35.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE.....	53
36.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	53
37.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	54
38.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	54
39.	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	55
40.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	55
41.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	56
42.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA.....	56

43.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	56
44.	SUDSKI SPOROVI	59
45.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	60

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Društva su sledeće:

Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice, upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom ulošku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Društvo posluje kao akcionarsko društvo.

Registровано je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar društvo upisano kao mešovito deoničko društvo.

Kasnija privatizacija društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C

- kompanija ENERGO CONSULT UAE
- kompanija ENERGOPROJEKT BAHRAIN

Gore navedene kompanije čine grupaciju: **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100
ENERGOPROJEKT BAHRAIN	100

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji finansijski izveštaji za 2018. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni finansijski izveštaji Društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 28.02.2018. godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2018. godine 214 i
- 2017. godine: 200 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2018. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktor za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2018. godine prikazano je u okviru Napomene 31a.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 - u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi - MRS i
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokovima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017 i 95/2018),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Sl. glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 83/2015, 108/2016, 113/2017 i 30/2018),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 20/2014 41/2015 i 101/2016 - dr. pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 30/2015 i 101/2016),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfornim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013 i 30/2018) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja, što nema značajniji uticaj na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),

- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine,
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine)
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene IFRS 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i IFRS 2) na snazi su od 1. januara 2018. godine.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za

prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje je stupilo na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Moguća je ranija primena uz uslov primene MSFI 15. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17,
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11,
- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4,
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9,
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3,
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15,
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena i
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 19, MRS 12, MRS 23 i IFRS 2) na snazi su od 1. januara 2019. godine.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadviva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije, koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	118,1946	118,4727
1 USD	103,3893	99,1155

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

6.5. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.6. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište;
- b) objekti;
- c) postrojenja i oprema; i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alokira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.10 Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.11. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju

kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobici (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.14. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenapativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.15. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadiivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (krediti) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.16. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu procenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno procenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnjanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.18. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- **kreditni rizik,**
- **tržišni rizik i**
- **rizik likvidnosti.**

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu sa sklonošću Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
POTRAZIVANJA OD POVEZANIH LICA	36.607	209
EPS	129.429	171.797
KUPCI U INOSTRANSTVU	27.062	53.370
TEPSCO	15.098	17.682
ostali SRBIJA	5.006	11.391
	213.202	254.448

potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	2018	2017
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	-	209
b) Do 30 dana	-	-
<i>Svega</i>	-	209
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća	118.874	123.797
b) Do 30 dana	2.604	13.379
c) 30 - 60 dana	3.024	-
d) 60 - 90 dana	6.744	52.065
e) 90 - 365 dana	4.000	-
f) Preko 365 dana	50.894	11.628
<i>Svega</i>	186.140	200.869
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća	27.062	53.370
<i>Svega</i>	27.062	53.370
UKUPNO	213.202	254.448

7.2 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

7.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	686	30.512
b) ENERGOPROJEKT ENERGODATA	3.173	549
b) ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA	1.534	
b) ENERGOPROJEKT HIDROINZENJERING	12.255	
c) OSTALA POVEZANA PRAVNA LICA	30	8.786
e) OSTALI	72.077	18.861
<i>Svega</i>	89.755	58.708
Dobavljači u mostarstvu (povezana i ostala pravna lica):	16.234	
<i>Svega</i>	16.234	-
TOTAL:	105.989	58.708

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	16.927	
b) Do 30 dana	287	21.390
c) 30 - 60 dana	464	
d) 60 - 90 dana	-	335
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	17.678	21.725
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	88.311	9.207
<i>Svega</i>	88.311	9.207
UKUPNO	105.989	30.932

7.4 Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

7.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2018	2017
Opšti ratio likvidnosti	2 : 1	4,54 : 1	4,40 : 1
Rigorozni ratio likvidnosti	1 : 1	5,27 : 1	4,35 : 1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,19 : 1	0,17 : 1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		530.376	431.365

7.6 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent rentabilnosti je stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2017	2016
Neto dobitak/gubitak	306.404	312.161
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	1.063.098	1.077.883
b) Kapital na kraju godine	1.056.855	1.063.098
Svega	1.059.977	1.070.491
Stopa prinosa na kraju godine	28,91%	18,76%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2017	2016
Obaveze	150.983	129.309
Ukupna sredstva	1.328.742	1.259.746
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,11	0,10
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	1.056.855	1.063.098
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	60.926	8.433
<i>Svega</i>	<i>1.117.781</i>	<i>1.071.531</i>
Ukupna sredstva	1.328.742	1.259.746
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,84 : 1	0,85 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala);
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2018	2017
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	250.851	150.983
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	10.829	27.441
<i>Svega</i>	<i>261.680</i>	<i>123.542</i>
Kapital	813.565	1.056.855
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 3,22	1 : 1,17

8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje

su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

BILANS USPEHA**9. POSLOVNI PRIHODI****9.1. Prihodi od prodaje robe**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2018	2017
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	421	1.061
UKUPNO	421	1.061

9.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2018	2017
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	170	184
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	86.136	165.910
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1.903	2.429
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	666.047	439.667
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	38.015	57.738
UKUPNO	792.271	665.928

10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2018	2017
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	421	1.061
UKUPNO	421	1.061

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	-
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	9.535	7.716
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	679	619
<i>Svega</i>	<i>10.214</i>	<i>8.335</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	2.810	1.867
b) Troškovi električne i toplotne energije	7.842	7.638
<i>Svega</i>	<i>10.652</i>	<i>9.505</i>
UKUPNO	20.866	17.840

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	324.005	273.331
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	63.968	55.095
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	4.475	9.021
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.861	1.893
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	-	-
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	2.835	2.724
Ostali lični rashodi i naknade	16.924	10.350
UKUPNO	414.068	352.414

Ostali lični rashodi u iznosu od 16.924 hiljada RSD odnose se na:

- Ostali lični rashodi i naknade zaposlenima 5.104
- troškovi prevoza na posao 5.272
- troškovi službenih putovanja 6.548

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi usluga na izradi učinaka	160.318	53.932
Troškovi transportnih usluga	15.557	13.428
Troškovi usluga održavanja	1.005	465
Troškovi zakupnina	-	2.034
Troškovi sajmovi	-	-
Troškovi reklame i propagande	5.757	5.672
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	13.293	11.811
UKUPNO	195.930	87.342

U okviru **troškova usluga na izradi učinaka**, su u toku 2018. godine znatno povećana u odnosu na 2017. godinu jer su veliki projekti u Pančevu, Vinči i na Kostolcu zahtevali angažovanje firmi za delatnosti za koje Entel nema svoje stučnjake.

U okviru **troškova transportnih usluga**, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona i dr.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

- troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija
- **Troškovi ostalih usluga** se odnose na zaštitu na radu, registraciju vozila, troškove fotokopiranja, licenci dr. i u 2018. godini najveći iznos od 7.128 hiljada RSD odnosi se na troškove licenci;

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	2.498	2.082
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena	17.372	14.999
<i>Svega</i>	<i>19.870</i>	<i>17.081</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	4.855	1.553
f) Ostala rezervisanja	-	53.313
<i>Svega</i>	<i>4.855</i>	<i>54.866</i>
UKUPNO	24.725	71.947

Na dan 31.12.2018. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2018	2017
Troškovi neproizvodnih usluga	12.993	10.374
Troškovi reprezentacije	10.610	8.638
Troškovi premija osiguranja	2.013	1.785
Troškovi platnog prometa	4.882	2.662
Troškovi članarina	863	1.311
Troškovi poreza	2.696	2.793
Ostali nematerijalni troškovi	46.676	72.688
UKUPNO	80.733	100.251

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica.

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 724 hiljada RSD, a na troškove bankarskih usluga za izdavanje garancija se odnosi 4.158 hiljada.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za komunalnu taksu i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu 2.309 hiljada RSD;

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga 41.108 hiljada RSD;

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Finansijski prihodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	244.559	305.864
Finansijski prihodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	9	38
Ostali finansijski prihodi	-	632
Finansijski prihodi od učešća u dobiti pridruženih pr lica	-	9.000
<i>Svega</i>	<i>244.568</i>	<i>315.534</i>
prihodi kamata (prema trećim licima)	8.241	168
Negativne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	3.138	216
UKUPNO	255.947	315.918

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u visini od 3.267 hiljada RSD je kamata od kredita data kompaniji u Omanu u 2014. godini. Poziciju učešća u dobitku zavisnih pravnih lica u visini od u 236.756 hiljada RSD čini raspoređena dobit iz kompanije Energocounsult Emirati.

Deo **prihoda od kamata po drugim osnovama** je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima.

16.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	361	30.464
Ostali finansijski rashodi	-	9
<i>Svega</i>	<i>361</i>	<i>30.473</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	14	115
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	1.980	4.636
UKUPNO	2.355	35.224

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	-	36
Prihodi od ukidanja PVR	-	30.490
Ostali nepomenuti prihodi	1.238	-
UKUPNO	1.238	30.526

17.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2018	2017
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1.935	311
Ostali nepomenuti rashodi	5.776	7.338
UKUPNO	7.711	7.649

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene i iznosi 4.541 hiljada RSD.

18. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2018	2017
Poslovni prihodi	792.692	666.989
Poslovni rashodi	736.743	629.855
Poslovni rezultat	55.949	37.134
Finansijski prihodi	255.947	315.918
Finansijski rashodi	2.355	35.224
Finansijski rezultat	253.592	280.694
Ostali prihodi	1.238	30.526
Ostali rashodi	7.711	7.649
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(6.473)	22.877
UKUPNI PRIHODI	1.049.877	1.013.433
UKUPNI RASHODI	746.809	672.728
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	303.068	340.705

19. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	303.068	340.705
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	0	0
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	12.866	86.238
Oporeziva dobit/ (gubitak)	315.934	426.943
Ostatak oporezive dobiti	315.934	426.943
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	0	0
Ostatak kapitalnog dobitka	0	0
Poreska osnovica	315.934	426.943
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	47.390	64.041
Ukupna umanj enje obračunatog poreza	29.618	29.618
Obračunati porez po umanjenju	17.772	34.423
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	303.068	340.705
Poreski rashod perioda	47.390	34.423
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	741	122
Neto dobitak/(gubitak)	256.419	306.404

20. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Neto dobitak	256.419	306.404
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	607	725

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Ponderisan prosečni broj akcija za 2018. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 607 RSD.

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	15.066			15.066
Prenos sa jednog oblika na drugi			(2.444)	(2.444)
Nove nabavke	2.444		2.444	4.888
Stanje 31.12.2018. godine	17.510			17.510
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2018. godine	12.808			12.808
Amortizacija	2.498			2.498
Ostalo				
Stanje 31.12.2018. godine	15.306			15.306
Neotpisana vrednost				
31.12.2017. godine	2.258			2.258
31.12.2018. godine	2.204			2.204

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

22.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 01.01.2017. godine	496.361	49.005	23.652	34.338	603.356
Novo nabavke u toku godine		19.418			19.418
Otuđenje i rashodovanje		(3.313)			(3.313)
Stanje 31.12.2017. godine	496.361	65.110	23.652	34.338	619.461
Korekcija početnog stanja					
Novo nabavke u toku godine		19.031			19.031
Otuđenje i rashodovanje		(148)			(148)
Ostala povećanja / (smanjenja)	(7.463)				(7.463)
Stanje 31.12.2018. godine	488.898	83.993	23.652	34.338	630.881
Ispravka vrednosti					
Stanje 01.01.2017. godine		19.410	3.784		23.194
Amortizacija	4.424	9.592	946		14.962
Otuđenje i rashodovanje		(2.451)			(2.451)
Stanje 31.12.2017. godine	4.424	26.551	4.730		35.705
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija		12.270	946		13.216
Otuđenje i rashodovanje	-4424	(136)			(4.560)
Obezbvredjenja					
Stanje 31.12.2018. godine		38.685	5.676		44.361
Neotpisana vrednost					
31.12.2017. godine	491.937	38.559	18.922	34.338	583.756
31.12.2018. godine	488.898	45.308	17.976	34.338	586.520

Na dan 31.12.2018. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promena u 2018. godini na amortizaciji poslovne zgrade .

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po fer vrednosti na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 496.361 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja.

U 2018. godini su evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 64 godina).

23. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2018	2017
Stanje na dan 1. januar	1.924	1.924
Otuđenje i rashodovanje	(1.924)	
Stanje na dan 31. decembra	0	1.924

Na osnovu Odluke Odbora direktora izvršeno je isknjiženje baraka u bloku 11A.

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2018	2017
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	22.974	22.974
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	-	37.613
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	-
<i>Svega</i>	22.974	60.587
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	22.974	60.587

Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da

primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Društvo ima 20% učešća u Eneplast doo.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2017	2016
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU LLC. OMAN	100	16.463	16.463
OSNIVACKI ULOG U ENERGOCONSALT UAE	100	2.634	2.634
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU QATAR	100	3.877	3.877
<i>Svega</i>		22.974	22.974
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			-
<i>Svega</i>		-	-
UKUPNO		22.974	22.974

25. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2018	2017
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-
e) Plaćeni avansi za usluge	4.678	5.028
UKUPNO	4.678	5.028

26. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2018	2017
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	-	17
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	36.607	-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	-	192
Kupci u zemlji	149.533	200.869
Kupci u inostranstvu	27.062	53.370
UKUPNO	213.202	254.448

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	127.164	296.182
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	45.820	53.020
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12	-
<i>Svega</i>	<i>172.996</i>	<i>349.202</i>
Potraživanja od zaposlenih		
Potraživanja od državnih organa i organizacija	1.782	1.666
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	-	-
UKUPNO	174.778	350.868

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2018	2017
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	-
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:	48.720	35.273
UKUPNO	48.720	35.273

Srazmerni deo dugoročnog kredita se godišnje prebacuje na karakoročne finansijske plasmane.

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2018	2017
Tekući (poslovni) račun	2.725	25.812
Devizni račun	7.497	1.438
Devizna blagajna	607	149
b) Ostala novčana sredstva	-	42
<i>Svega</i>	<i>10.829</i>	<i>27.441</i>
UKUPNO	10.829	27.441

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke, Direktne banke, Sberbanke i NLB banke)

30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	2018	2017
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	122.095	7.159
UKUPNO	122.095	7.159

31. POREZ NA DODATU VREDNOST

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	2018	2017
b) poreza na dodatu vrednost	136	0
UKUPNO	136	0

32. KAPITAL

<i>Stanje na dan 1. januara 2017. godine</i>	173.223			22.744	333.044		534.087		1.063.098
Neto dobitak za godinu							306.404		306.404
b) Revalorizacija					0				0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					0		0		0
Svega - ostali sveobuh. rezultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	173.223	0	0	22.744	333.044	0	840.491	0	1.369.502
Korekcije					0		0		0
Povećanje osnovnog kapitala	0								0
Raspodela dobiti							(312.647)		(312.647)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2017.</i>	173.223	0	0	22.744	333.044	0	527.844	0	1.056.855
Neto dobitak za godinu							256.419		256.419
Ostali sveobuhvatni rezultat:									0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju									0
b) Revalorizacija					0				0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					82		867		949
Svega - ostali sveobuh. rezultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	173.223	0	0	22.744	333.126	0	785.130	0	1.314.223
Korekcije							0		0
Povećanje osnovnog kapitala	0								0
Raspodela dobiti							(500.658)		(500.658)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2018.</i>	173.223	0	0	22.744	333.126	0	284.472	0	813.565

Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 173.223 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2018. godine prikazano je u narednoj tabeli:

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2018	2017
Akcijski kapital :	173.223	173.223
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.426
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.797
UKUPNO	173.223	173.223

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, ukupne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne nominalne vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2018	2017
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve		
UKUPNO	22.744	22.744

Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	333.126	332.177
<i>Svega</i>	333.126	332.177
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	0	867
UKUPNO	333.126	333.044

Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	527.844	534.087
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	0	0
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	867	0
e) Raspodela dobitka	-500.658	-312.647
<i>Svega</i>	28.053	221.440
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	256.419	306.404
UKUPNO	284.472	527.844

Raspodela neraspoređenog dobitka izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 27. ponovljenoj sednici u okviru tačke 3. dnevnog reda, održanoj dana 28.06.2018. godine.

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	U 000 RSD UKUPNO
Stanje na dan 1. januara 2017.	6.096	6.096
Dodatna rezervisanja	54.866	0
Iskorišćeno u toku godine	-1.178	0
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	0	0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	59.784	6.096
Dodatna rezervisanja	4.855	54.866
Iskorišćeno u toku godine	-3.466	-1.178
Stanje na dan 31. decembra 2018.	61.173	59.784

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna izvršenog na dan 31.12.2018. godine.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,41%), u bilansu stanja na dan 31.12.2018. godine u odnosu na dan 31.12.2016. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 4,04%, i povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 3,97%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje ukupnog broja zaposlenih za 8,59%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i

mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,

- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 7%.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok obveznica treba da bude u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 6. septembra 2018. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,20%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije “Fiskalna strategija za 2018. godinu sa projekcijama za 2019. i 2020. godinu“), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (15 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 86, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od oko 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 4%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2018. godine, uvaživši i Izmene usvojene na 14. sednici Izvršnog odbora NBS odžanoj 10. novembra 2016. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2018. i 2018. godinu od 3%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i da je inflacija u 2018. godini bila na nivou planirane, najrealnije je inflaciju za 2018. godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 3%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran

rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2018. godinu sa projekcijama za 2019. i 2020. godinu"), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 4% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 7%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 78, MRS 19.

34. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2018	2017
Ostale dugoročne obaveze		381	1.142
UKUPNO		381	1.142

Na poziciji ostalih dugoročnih obaveza je iznos za plaćanje po osnovu polise osiguranja od profesionalne odgovornosti koja je izdata na period od 6 godina.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2018	2017
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	-	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	62.304	21.432
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu		
UKUPNO	62.304	21.432

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2018	2017
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	686	30.512
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	-	-
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	16.992	9.335
Dobavljači u zemlji	72.077	18.861
Dobavljači u inostranstvu	16.234	-
UKUPNO	105.989	58.708

Obaveze prema dobaljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2018	2017
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	41.084	29.008
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	9.738	14.406
d) Obaveze prema zaposlenima	138	166
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	449	180
h) Ostale razne obaveze	48	12
<i>Svega</i>	10.373	14.764
UKUPNO	51.457	43.772

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Ostale obaveze se najvećim delom odnose na neisplaćene dividende (razlog: akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2018	2017
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	9.859	15.139
Ostale obaveze po osnovu poreza	19.783	10.028
UKUPNO	29.642	25.167

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

39. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2018	2017
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	316	0
UKUPNO	316	0

40. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2018	2017
Odložene poreske obaveze	60.547	61.120
UKUPNO	60.547	61.120

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2017	2016
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	61.243	63.495
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	61.120	61.243
Promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza) neto efekat	123	2.252

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Odloženi poreski prihodi perioda	741	122
Revalorizacione rezerve	-	-
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	0	0
UKUPNO	741	122

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 741 hiljade RSD je priznat na teret rezultata Društva u 2018. godini, kada je ustanovljeno smanjenje stanja odloženih poreskih obaveza/sredstava.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2018. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do smanjenja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 741 hiljade RSD, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2018. godine (odloženi poreski prihod perioda) u iznosu od 741 hiljade RSD

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2018. godine. Elektroprivreda Srbije je neosnovano osporila iznos od 48.937.500 RSD i kompletna dokumentacija je predata advokatu i izvršeno je utuženje 23.03.2018. godine na celokupan iznos. Prvostepeno rešenje je bilo doneto u korist ENTEL-a ali se tuženi žalio i prosledjeno je na Apelacioni sud.

42. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Data jemstva, garancije i druga prava	346.836	216.905
UKUPNO	346.836	216.905

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili

indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Potraživanja:		
Zavisna pravna lica		
kompanija Qatar	261	339.636
kompanija Oman	13.600	249
kompanija UAE	149.253	33.702
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	-	194
EP INDUSTRIJA	-	204
EP HIDROINŽENJERING	-	-
GARANT	-	6
ENERGOPLAST	45.820	45.250
Svega	208.934	419.241
Obaveze:		
Zavisna pravna lica		
· EP VISOKOGRADNJA	30	
· EP OPREMA	-	30.490
· EP HOLDING	686	20.209
· EP ENERGO DATA	3.173	343
· EP INDUSTRIJA	1.534	334
· EP HIDROINŽENJERING	12.255	839
Svega	17.678	52.215

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i ne sadrže kamatu.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Prihodi:		
a) KOMPANIJA QATAR	50.930	48.053
b) KOMPANIJA OMAN	13.174	19.531
c) KOMPANIJA ENERGOCONSULT	22.294	98.326
Finansijski prihodi		
a) UNOS DOBITI IZ KOMPANIJE ENERGOCONSULT	236.756	296.182
b) KAMATA NA KREDIT	3.267	5.436
c) KURSNE RAZLIKE QATAR	1.533	-
d) KURSNE RAZLIKE OMAN	2.409	407
e) KURSNE RAZLIKE ENERGOCONSULT	451	3.807
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	-	30.749
· EP HOLDING	313	216
· OSTALI	172	70
· EP INDUSTRIJA	675	808
· EP VISOKOGRADNJA	341	347
· EP HIDROINŽENJERING	852	835
· EP URBANIZAM I ARHITEKTURA	31	141
Svega prihodi	333.198	504.908
Rashodi:		
Zavisna pravna lica		
· kompanija Qatar	265	12.988
· kompanija Oman	160	17.395
· kompanija ENERGOCONSULT	23.877	2
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	-	8
· EP HOLDING	41.828	71.124
· EP ENERGO DATA	6.277	5.973
· EP GARANT	-	837
· EP VISOKOGRADNJA	743	646
· EP HIDROINŽENJERING	14.123	7.739
· EP ARHITEKTURA I URBAN	213	-
· EP INDUSTRIJA	5.142	930
Svega rashodi	92.628	117.642

44. SUDSKI SPOROVI

Izveštaj o sudskim sporovima Energoprojekt Entel a.d. na dan 31. 12. 2018 godine

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Vrsta	Step. postupka	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	1.375.200,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
2	Martinoli, Đurović, Kisić	EP Entel	Poništaj odluke skupštine		Privredni sud u Beogradu	fizička lica-akcionari	prvostepeni	2018/2019	Neizvesno, prvostepeno je odbijen tuž. zaht.
3	Paripović Duško	EP Entel a.d., kao drugotuženi od ukupno četvoro tuženih	naknada štete – povreda na radu	1.300.000,00 rsd	Osnovni sud u Požarevcu	fizičko lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno, prekid post.
4	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	580.800,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
5	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	48.937.500,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno
6	Ep Entel	GSP	Dug za pružene usluge	4.200.000,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvostepeni	Neizvesno	Neizvesno

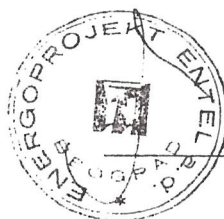
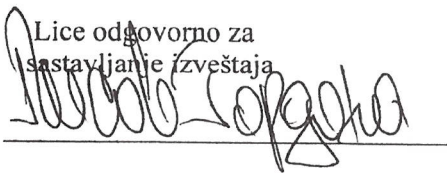

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

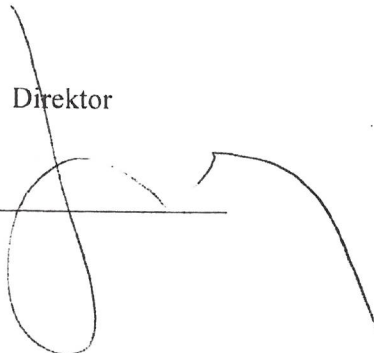
Nakon bilansa stanja na dan 31.12.2018. godine nije bilo bitnih događaja.

U Beogradu,
20.02.2018. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O USAGLAŠENOSTI GODIŠNJEG IZVEŠTAJA O POSLOVANJU
SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA**

Akcionarima "Energoprojekt Entel" a.d, Beograd

Izvršili smo reviziju pojedinačnih i konsolidovanih godišnjih finansijskih izveštaja društva "Energoprojekt Entel" a.d, Beograd (dalje u tekstu i: Društvo) za 2018. godinu, na koje smo izdali mišljenja 15. aprila 2019. godine.

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 30. Zakona o reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 62/2013 i 30/2018) i člana 11. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS“ br. 114/2013 i 92/2018) izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju (koji obuhvata informacije i za pojedinačne i za konsolidovane finansijske izveštaje) u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Naša odgovornost je da sprovođenjem revizorskih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, iznesemo svoj zaključak u vezi sa usklađenošću izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Društva za 2018. godinu.

Na bazi sprovedenih revizorskih postupaka nismo uočili materijalno značajne nekonzistentnosti, koje bi ukazivale da godišnji izveštaj o poslovanju za 2018. godinu nije usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva za istu poslovnu godinu.

U Beogradu, 18. aprila 2019. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Nelinda Karanjac Nikolić
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić
Direktor

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

- Opšti podaci;
  - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
  - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
  - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
  - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
  - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
  - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
  - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
  - Postojanje ogranaka;
  - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
  - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
  - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Entel a.d.
Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj: 07470975
PIB: 100389086

Web sajt i e-mail adresa www.ep-entel.com; office@ep-entel.com

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8049 od 29.3.2005. godine

Delatnost (šifra i opis): 7112 osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2018. godini): 214

Deset najvećih akcionara na dan 31.12.2018.

Rbr.	Akcionar	Matični broj	Broj akcija	% emitovanih FI
1	ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.	7023014	364.453	86,26%
2	TEZORO BROKER A.D.	82600ZRINSTZ	10.948	2,59%
3	MEDIOLANUM INVEST AD	17163531	2,671 0.632197 %	0,63%
4	KISIĆ SINIŠA	1109956710176	2.586	0,61%
5	MARTINOLI MARKO	2611979710298	2.096	0,50%
6	MILOSAVLJEVIĆ DEJAN	0503972710050	1.550	0,37%
7	ACTIVEAST MANAGEMENT (UK) LTD.	6922742	1.397	0,33%
8	GOLUBOVIĆ LJUBIŠA	2207946710246	1.135	0,27%
9	STOJANOVIĆ LJILJANA	2101961235012	854	0,20%
10	MILENKOVIĆ ZORAN	0210965762919	750	0,18%
11	VINKOVIĆ DIANA	0311958715337	750	0,18%

Vrednost osnovnog kapitala (000 RSD): Osnovni akcijski kapital 173.223 RSD
Broj izdatih akcija - obične: 422.495 običnih akcija, nominalna vrednost akcije je 410 RSD.

ISIN broj: RSEPENE41315

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena (na dan 28.12.2018.): 13.000 Rsd/akciji
- Najviša cena: 16.500 Rsd/akciji
- Najniža cena: 13.000 Rsd/akciji

Tržišna kapitalizacija (na dan 31.12.2018.): 5.492.435.000 Rsd

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće:

MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o., Studentski trg 4/V

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije:

Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1

Podaci o Upravi društva

Članovi Odbora direktora Energoprojekt Entel (sadašnje stanje)

1. Vesna Prodanović, predsednik OD
2. Dobrosav Bojović, član OD
3. Latinka Obradović, član OD
4. Mladen Simović, član OD
5. Dragan Aleksić, član OD

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2018.):

1. Dobroslav Bojović, dipl. ekonomista, predsednik
2. Prof. dr Branislav Ivković, dipl. građevinski inženjer, član
3. Vitomir Perić, diplomirani inženjer mašinstva, član
4. Prof. dr Miodrag Zečević, diplomirani inženjer elektrotehnike, član
5. Nada Bojović, diplomirani inženjer organizacije rada, nezavisni član
6. Marko Milojević, magistar evropskog poslovnog prava, nezavisni član

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Energoprojekt Entel a.d, Beograd sačinjava matično akcionarsko društvo - Energoprojekt Entel a.d., Beograd i 3 zavisna društava . Izvorna delatnost preduzeća, projektovanje termoenergetskih objekata, zastupljena je u radu Energoprojekta od njegovog osnivanja 1951. godine. Tokom godina svog razvoja preduzeće je (od 1990. godine ENTEL) kompletiralo i širilo svoju uslugu tako da danas pokriva pružanje usluga projektovanja i konsaltinga u oblastima vezanim za energetiku, vodu, telekomunikacije i zaštitu životne sredine, kao i upravljane realizacijom projekata u ovim oblastima.

Paralelno sa radom na termoenergetskim objektima, razvijena je i delatnost na projektovanju i konsaltingu prilikom gradnje razvodnih postrojenja, trafostanica i dalekovoda, prvo u zemlji, a u poslednjih dvadeset godina uspešno realizuje projekte u Nigeriji, Kataru, Omanu, UAE i Jordanu.

ENTEL je učestvovao u realizaciji projekata termoenergetskih objekata sa konvencionalnim, novim i obnovljivim izvorima energije, upravljanjem složenim energetskim sistemima i odgovarajućom ekološkom zaštitom, tretirajući sve izvore zagađenja vazduha, tla i vode iz energetskih sistema. Poslednjih nekoliko godina ENTEL je imao i nekoliko projekata na obnovljivim izvorima električne energije (solarne i vetroelektrane).

Realizacija ugovora odvija se u Beogradu, za sve domaće i delimično inostrane poslove, uz angažovanje u zemljama ugovaranja poslova radom kroz ino kompanije.

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Entel a.d. i niže navedeno zavisno društvo i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

- ENERGOPLAST D.O.O Beograd 20% vlasništva

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR 100% vlasništvo
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 100% vlasništvo
- kompanija ENERGO CONSULT UAE 100% vlasništvo
- kompanije ENERGOPRJEKT BAHREIN 100% vlasništvo

U konsolidaciju uključen je Energoplast d.o.o (20 % učešća) po ekviti metodi a kompanije se konsoliduju 100% kroz konsolidovani finansijski izveštaj.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz finansijske izveštaje za 2018. godinu Energoprojekt Entela a.d." (u okviru poglavlja 1. Godišnjeg izveštaja). U nastavku su prikazani samo neki od relevantnih parametara poslovanja, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. (matičnog društva) u 2018. godini bila je sledeća

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2018	2017
Poslovni prihodi	792.692	666.989
Poslovni rashodi	736.743	629.855
Poslovni rezultat	55.949	37.134
Finansijski prihodi	255.947	315.918
Finansijski rashodi	2.355	35.224
Finansijski rezultat	253.592	280.694
Ostali prihodi	1.238	30.526
Ostali rashodi	7.711	7.649
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(6.473)	22.877
UKUPNI PRIHODI	1.049.877	1.013.433
UKUPNI RASHODI	746.809	672.728
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	303.068	340.705

Neto dobitak po akciji

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2018	2017
Neto dobitak	256.419	306.404
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	607	725

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. konsolidovano u 2018. godini bila je sledeća:

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2018.	2017.
Poslovni prihodi	5.178.567	6.056.200
Poslovni rashodi	4.748.709	5.512.014
Poslovni rezultat	429.858	544.186
Finansijski prihodi	93.558	96.382
Finansijski rashodi	4.457	7.016
Finansijski rezultat	89.101	89.366
Ostali prihodi	63.388	31.863
Ostali rashodi	43.535	31.300
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	19.853	563
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	657	0
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	0	53
UKUPNI PRIHODI	5.336.170	6.184.445
UKUPNI RASHODI	4.796.701	5.550.383
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	539.469	634.062

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2018.	2017.
Neto dobitak	464.125	599.761
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.099	1.420

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Očekivani razvoj društva u narednom periodu realizovaće se u skladu sa usvojenim strateškim dokumentima društva:

- "Srednjoročni (četvorogodišnji) program poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2018. do 2020. godine" (usvojen na 47.sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 23.01.2017. godine);

- **"Program sprovođenja poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2018. do 2020. godine"** (usvojen na 16. sednici Odbora direktora Energoprojekt Entel a.d. održanoj 31.03.2017. godine). Implementacija usvojenog srednjoročnog programa rada je u toku, i realizuje se preko niza konkretnih projekata (ukupno 16 projekata), za koje su formirani odgovarajući radni timovi i definisana dinamika projektnih aktivnosti;

USLOVI POSLOVANJA

Srbija u 2018. godini beleži nastavak pozitivnog trenda ulaganja u kapitalne projekte u sektoru energetike i to kako u realizaciji već započetih poslova, tako nagoveštavajući i značajne projekte koji se planiraju za naredni period.

Povoljne okolnosti koje utiču na poslovanje ENTELa u zemlji odnose se na sledeće:

- Nastavak učešća na tri najznačajnija kapitalna projekta koji se u ovom trenutku realizuju u zemlji:
  - izgradnja novog termoelektrnog bloka TE „Kostolac B3“,
  - izgradnja postrojenja za energetsku valorizaciju komunalnog otpada u Vinči,
  - izgradnja kogenerativnog postrojenja TE-TO „Pančevo“.

Na ovaj način obezbeđena je stabilnost poslovanja, uposlenost kadrova u dužem vremenskom periodu, kao i kontinualni priliv finansijskih sredstava u preduzeće.

- Proširenje delatnosti kroz učešće na projektu spalionice komunalnog otpada u Vinči, kao prilike za osvajanje nove tehnologije kojom ENTEL-ovi stručnjaci do sada nisu imali priliku da se bave.
- Proširenje delatnosti kroz pružanje usluge „permitting“-a, koja predstavlja odgovor na potrebu stranih (ali potencijalno i domaćih) kompanija za pružanjem pomoći u komplikovanom procesu ishodovanja potrebnih uslova, dozvola i saglasnosti od nadležnih institucija.
- Očekivanje kapitalnih projekata revitalizacije najstarijih blokova na TE „Nikola Tesla A“ i TE „Kostolac A“, u kojima bi ENTEL mogao imati značajno učešće.
- Ugovaranje konsultantske usluge za nastavak TE „Kolubara B“, koji je više puta započinjan i prekidan.
- Očekivanje realizacije projekta izgradnje Vetroelektrane „Kostolac“.
- Povećano interesovanje inostranih kompanija za učešćem na projektima u sektoru energetike, koji u ENTEL dolaze na preporuku svojih kolega iz drugih kompanija, a koje su ranije sarađivale sa ENTELOm, govori u prilog dobroj reputaciji koju kompanija održava.
- Mogućnost izbora bolje pozicije na realizaciji kapitalnih projekata, na kojima bi se ENTEL mogao naći u ulozi konsultanta Investitora sa jedne strane, ili kao lokalni partner inostranim izvođačima radova.

Nepovoljne okolnosti koje utiču na poslovanje ENTELa u zemlji i dalje ostaju nepromenjene i odnose se na sledeće:

- Favorizovanje kriterijuma najniže cene pri dodeli ugovora na javnim nabavkama;
- Nedostatak sopstvenih finansijskih sredstava javnih preduzeća za realizaciju kapitalnih projekata, pa samim tim i upućenost na sredstva inostranih banaka, a posledično i na inostrane konsultante i izvođače radova, pri čemu se sve više favorizuju inostrani izvođači radova sa spremnošću da ulože sopstveni kapital u realizaciju kapitalnih projekata;
- Oslonjenost na inostrane isporučioce opreme i uslugu projektovanja usmerava na njihove tradicionalne projektantske kuće, dok u Srbiji ima malo isporučilaca opreme kojima ENTEL može biti tradicionalni projektant;
- Nedostatak i teško pronalaženje iskusnih, kao i mladih motivisanih i posvećenih stručnjaka na čijem se znanju i obučenosti mora zasnivati buduće poslovanje kompanije.

Pozitivan pomak u gore nevedenim aspektima očekuje se u oblasti javnih nabavki, gde postoje indicije da će se u novom Zakonu o javnim nabavkama promeniti do sada primenjivan kriterijum za dodelu

ugovora, tako da će se, osim cene, u obzir uzimati i drugi, tehnički, kriterijumi, koji će naručiocu omogućiti da izabere najboljeg ponuđača i sa aspekta stručnosti i iskustva.

Zbog angažovanosti na kapitalnim projektima u Srbiji, smanjena je mogućnost učešća na projektima u ENTEL-ovim kompanijama u inostranstvu i u okruženju. Pored toga, primetno je pooštavanje kriterijuma za učešće na poslovima u Bosni i Hercegovini, kao i Crnoj gori, gde se sve češće sreću zahtevi da firma bude lokalno registrovana, kao i da ispunjava druge formalne uslove za učešće u postupku javne nabavke. Kako do sada ovi formalni uslovi nisu bili toliko oštri, ENTEL će morati da na pomenutim tržištima usluge eventualno nudi uz podršku odgovarajućeg lokalnog partnera. Potrebno je, takođe, pomenuti da se lokalnim ponuđačima na pomenutim tržištima daje prednost u odnosu na ponuđače iz inostranstva.

1.2. Uslovi poslovanja u inostranstvu

Poslovanje u inostranstvu se nastavlja na našim tradicionalnim tržištima:

- u regionu Katar (koji obuhvata ino-kompanije u Kataru, Abu Dabiju, Dubaiju, Bahreinu, kao i poslovanje u Jordanu) i
- u Omanu.

KATAR

Povoljne okolnosti:

- Došlo je do relativne stabilizacije tržišta pogođenog blokadom od 05.06.2017;
- Vrednost preostalog posla na značajnim ranije ugovorenim projektima obezbeđuje stabilnost poslovanja;
- U drugoj polovini 2018. godine je povećan broj zahteva za ponudama od strane velikih klijenata kao što su Kahrama i Katar Petroleum;
- U poslednjem kvartalu 2018. godine je povećan broj novih ugovorenih poslova;
- Odložena je primena PDV-a;
- U Bahreinu je obnovljena licenca za rad.

Nepovoljne okolnosti:

- Nema naznaka da će se blokada uvedena od strane Saudijske Arabije, UAE, Bahreina, Egipta i još nekoliko zemalja, obustaviti;
- Smanjenje budžeta u oblastima delatnosti od interesa za ENTEL i drastične mere štednje primenjuju se kroz državne projekte.

DUBAI

Povoljne okolnosti:

- U Dubaiju se i tokom 2018. godine realizovalo veoma uspešno ugovaranje od 12,9M EUR, što uz ugovaranje od preko 16M EUR u 2017. godini, čini garanciju pune uposlenosti u narednom periodu.

Nepovoljne okolnosti:

- Od početka 2018. godine u UAE je uvedeno obavezno plaćanje PDV u iznosu od 5%, što u izvesnoj meri otežava tekuće uslove poslovanja i zaoštrava konkurentnost i uslove nuđenja na lokalnom tržištu;
- Kod nekih od klijenata pojavljuju se znaci otežane naplate, sa kašnjenjem i do godinu dana;
- Pooštreni su uslovi izdavanja odobrenja i licenci za inženjere koji se angažuju pri nadzoru na izvođenju objekata, a sa druge strane postavljaju se zahtevi za povećanim nadzorom od strane konsultanata. To iziskuje povećano angažovanje na pronalaženju i selekciji kadrova za realizaciju projekata;

- Otežano poslovanje sa Doha Bankom u smislu zaoštavanja i nepoštovanja uslova iz ugovora o kreditnoj podršci kod izdavanja projektnih garancija.

ABU DABI

Povoljne okolnosti:

- Nekoliko otvorenih gradilišta omogućava nešto veće prihode iz nadzora;
- Realizovane mogućnosti dobijanja nekih novih poslova direktno kao aneksa;
- Povlačenje nekih konsultanata iz aktivnog nuđenja poslova iz naše oblasti;
- Pad troškova iznajmljivanja nekretnina za poslovne prostorije i smeštaj zaposlenih (međutim, prostor za umanjivanje zarada je limitiran zbog blizine aktivnog tržišta u Dubaiju);
- Olakšana pretkvalifikacija za dodatne oblasti poslovanja zbog namere klijenata da povećaju konkurentnost na tržištu;
- Povećana dostupnost iskusnih inženjera na tržištu.

Nepovoljne okolnosti:

- Jako otežana likvidnost zbog spore i nedovoljne naplate potraživanja u odnosu na obaveze;
- Otkazivanje nekih (delova) ugovora zbog smanjenih državnih budžeta i investicija u izgradnju infrastrukture;
- Umanjen broj kvalitetnih tendera;
- Novi trend traženja neutemeljenih popusta pre dodele ugovora;
- Nuđenje usluga po subvencionisanim cenama od strane nekih konkurentskih konsultanata;
- Veliki broj ponovljenih tendera za izvođače za koje se ne može ostvariti dodatna naplata u konsultantskim ugovorima;
- Restriktivno korišćenje postojećih ugovornih budžeta od strane klijenata (odobranje minimalnog broja i dužine angažmana inspektora) i veoma otežano odobranje aneksa ugovora.

OMAN

Povoljne okolnosti:

- Veliki ugovoreni poslovi krajem 2015. i 2016. godine, sa produženjem angažovanja do kraja godine, još uvek obezbeđuju dobru uposlenost kapaciteta;
- Na osnovu sadašnje situacije, kao i očekivanja dobijanja novih poslova čije nuđenje je u toku, postoje indikacije da ćemo imati kontinuitet u uposlenosti postojećeg kadra.

Nepovoljne okolnosti:

- Smanjenje budžeta i dugo čekanje na odobrenje aneksa ugovora;
- Najavljena je primena PDV-a od septembra 2019. godine;
- Cena konsultantskih usluga u odnosu na ukupnu cenu projekata nije velika;
- Zabrana izdavanja novih radnih viza i dalje je na snazi;
- Ugovori sa Izvođačima (uglavnom je to projektovanje) imaju otežanu naplatu.

Imajući u vidu nameru zadržavanja leaderske pozicije u delatnosti, nameće se potreba razvoja, kako u oblastima rada, metodologiji rada, primeni novih znanja i tehnologija, tako i samih tržišta na kojima je ENTEL aktivan, kao i potražnjom za novim tržištima.

U uslovima sve jače konkurencije na Bliskom Istoku, novi poslovi se ugovaraju sa nižim jediničnim cenama u odnosu na one od pre par godina. Određeni poslovi ugovoreni po povoljnijim jediničnim cenama u prethodnom periodu i dalje se realizuju i imaju uticaja na rezultat poslovanja tekućeg perioda, a kako bi se, uprkos padu jediničnih cena, zadržao nivo prihoda i profita, sve više se teži povećanju obima poslova. Otuda i veoma intenzivna i agresivna marketinška aktivnost u svim ino-entitetima na Bliskom istoku, sa stalnim praćenjem poslovnih mogućnosti u zemljama u okruženju.

2. POSLOVNA POLITIKA

Za tradicionalne ENTEL-ove delatnosti (energetika, vode, telekomunikacije i zaštita životne sredine u navedenim oblastima), kao kapitalne infrastrukturne oblasti u kojima se realizuju projekti visoke kompleksnosti, trenutna investiciona klima u zemlji je povoljna, što obezbeđuje dobro poslovanje i adekvatnu uposlenost kadrova. Ipak, na ino tržištima primetna je trenutna obazrivost kada je u pitanju pokretanje novih kapitalnih projekata, što za ENTEL predstavlja poteškoću sa aspekta akvizicije novih poslova.

Oblasti ENTEL-ove delatnosti u regionu Katar su i dalje nepromenjene i odnose se na konsultantske usluge u oblastima proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije i vode, kao i usluge projektovanja i konsaltinga u eksploataciji nafte i gasa. ENTEL-ova kompanija u Omanu i dalje dominantno pruža usluge u oblasti proizvodnje i transporta voda, kao i prenosa i distribucije električne energije.

ENTEL-ova kompanija u Omanu i dalje dominantno pruža usluge u oblasti proizvodnje i transporta voda, kao i prenosa i distribucije električne energije.

Oblast pribavljanja uslova, dozvola i saglasnosti za realizaciju objekata i učešće ili preuzimanje upravljanja ovom oblašću na projektima, od iniciranja objekta do pribavljanja svih potrebnih dozvola nakon njegove izgradnje, je novi osvojeni segment angažovanja, uslovljen složenom zakonskom procedurom i složenom vrstom objekata koje ENTEL realizuje. Već izvesno vreme prisutna je ideja da se uključivanjem ekspertskih znanja iz pravno – komercijalne oblasti nadgrade tehničke usluge, na taj način omogućavajući klijentima da dobiju pun obim konsultanske usluge, ali po višoj ceni od standardnih. U toku je promovisanje ove usluge i osušćivanje spremnosti klijenata za ovakvu vrstu usluge, s obzirom da takve tradicionalni klijenti trenutno pribavljaju angažovanjem šire strukture konsultanata.

Unapređenje projektovanja u 3D je prepoznato kao prioritetan i kontinuiran proces. Napredak koji je napravljen u ovoj oblasti pruža uverenje da se na dmaćem i ino tržištu mogu nuditi i vrlo kompleksne projektantske usluge. ENTEL planira da svoje mogućnosti u oblasti projektovanja i konsaltinga potpuno uskladi sa zahtevima primene BIM thnologije.

ENTEL u Srbiji ima uspostavljen IMS koji čine sledeći standardi: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, BS OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 i ISO 27001:2013, dok je u svim ino-kompanijama implementirana serija standarda ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001. Održavanje i unapređenje sistema predstavlja permanentnu obavezu koja se uspešno izvršava.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansiranja do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja, koji bi zahtevali obelodanjivanje ili bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekta (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr.; između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **zavisnih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Naziv društva	Uloga osobe odnosno društva u našem društvu	Obaveze	Potraživanja	Prihodi	Rashodi
		na 31.12.2018. prema našem društvu		01.01 - 31.12.2018. sa našim društvom	
Kompanija Qatar	100% vlasništvo Entela		261	52.463	265
Kompanija Oman	100% vlasništvo Entela		13.600	18.850	160
Kompanija UAE	100% vlasništvo Entela		149.253	259.501	23.877
EP VISOKOGRADNJA	Povezani preko Holdinga	30		341	743
EP INDUSTRIJA	Povezani preko Holdinga	1.534		675	5.142
EP HIDROINŽENJERIN G	Povezani preko Holdinga	12.255		852	14.123
GARANT	Povezani preko Holdinga			172	
ENERGOPLAST	Povezani preko Holdinga		45.820		
EP ENERGODATA	Povezani preko Holdinga	3.173			6.277
EP ARHITEKTURA I URBANIZAM	Povezani preko Holdinga			31	213
EP HOLDING	Povezani preko Holdinga	686		313	41.828
T O T A L:		17.678	208.934	333.198	92.628

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu).

Postojanje ogranaka

Energoprojekt Entel a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljan pregled i rezultati poslovanja entiteta Energoprojekt Entela a.d. iskazani su u okviru napomena uz pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama konsolidovani finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni konsolidovani finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje konsolidovani finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu ka sklonošću Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na konsolidovani finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizlaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizlaze iz drugih konsolidovani finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih konsolidovani finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na konsolidovani finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih konsolidovani finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
- kamatnog rizika; i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su konsolidovani finansijski instrumenti u konsolidovani finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija konsolidovani finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni konsolidovani finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus pre svega stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

III PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Energoprojekt Entel a.d. primenjuje KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. (koji je usvojen na 10. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Entela a.d. održanoj 30.01.2013. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.ep-entel.com).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva.

Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA

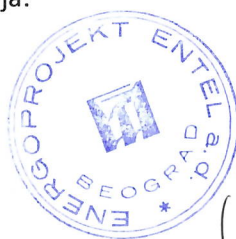
Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitcima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VI. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA *

Napomena *:

- Godišnji finansijski izveštaj Energoprojekt Entela a.d. za 2018. godinu je odobren i prihvaćen 28.02.2019. na sednici Odbora direktora izdavaoca.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

Napomena *:

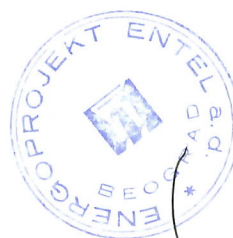
- Odluka o raspodeli dobiti društva za 2018. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović